

Eva Tichy

Ilias diachronica My (12)

Dritte Fassung

April 2015

Freiburg, März 2013

Vorbemerkungen

I.

Die ‘Mauer der Achaier’, ohne die es den 12. Gesang der Ilias nicht gäbe, hat innerhalb des homerischen Epos ihre eigene Geschichte. Entgegen aller mythologischen Wahrscheinlichkeit wird sie, zusammen mit dem palisadenbewehrten Graben, erst während des erzählten Zeitabschnitts gebaut, zwei Tage nur vor ihrem Fall. Die Anregung zum Bau und den Bau selbst beschreibt Homer in wenigen, eher sprachlich als inhaltlich klaren Versen; im Erzählablauf erwächst beides – als ob dies zur Begründung ausreichte – aus einer allgemeinen Totenbestattung, die auf achaischer Seite zur Errichtung eines einzigen großen Grabhügels führt (H 337-343, 345-441). Gestalt, und zwar die Gestalt einer mächtigen Stadtmauer, nimmt das Bauwerk erst durch die Beschwerde Poseidons an, der es als Konkurrenz zu jenem Abschnitt der troischen Mauer sieht, den er selbst im Dienst Laomedons errichtet hat. Zeus beschwichtigt ihn mit einer Zukunftsaussicht: Wenn die Achaier abgezogen seien, könne er die Mauer gänzlich beseitigen und den Strand wieder mit Sand bedecken (H 445-463).

Für den Fortgang der Erzählung bleibt der Mauerbau zunächst folgenlos. Hektor sieht darin für sich kein ernstzunehmendes Hindernis (Θ 177 ff.), Achilleus keinen wirksamen Schutz, der ihn in seiner ureigenen Funktion ersetzt (I 349 ff.). Von den sieben übrigen Fällen, in denen zwischen H und M ausdrücklich von einer Mauer ($\tau\epsilon\chi\omega\varsigma$) die Rede ist, beziehen sich vier auf Troia oder Kalydon (Θ 533, I 353, 552, Λ 181), nur drei auf das Achaierlager (I 67, 87, 232).

Die Teichomachie des M setzt eine scharfe Zäsur und beginnt mit einem Rückblick aus der Zukunft, der an das Göttergespräch im H anknüpft. Was Zeus Poseidon dort in Aussicht stellt, wird nach dem Ende der Troiageschichte durch das Zusammenwirken dreier Götter und sämtlicher Naturgewalten binnen neun Tagen Wirklichkeit. Von all den Menschen und Gegenständen, die dem Dichter und seinem Publikum so wichtig sind, bleibt außerhalb der Dichtung selbst nur menschenleere Landschaft. Das Paradox ist wohl beabsichtigt: Als Teil des historisch Vergangenen, Verlorenen und Zerstörten, das die Ilias als lebendige Realität darstellt und im Gedächtnis hält, erscheint die Mauer des Achaierlagers dem Zuhörer nun gleichfalls als real – auch wenn Homer sie selbst erfunden hat und niemand von irgendwelchen Überresten weiß.

II.

Sprach- und versgeschichtlich gesehen enthält die Teichomachie, anders als alle bisher bearbeiteten Teile der Ilias mit Ausnahme der Dolonie, insgesamt mehr Junges als Altes. Von den 471 Versen des M setzen 239 (= 50,7 %) zeitlich den Digammaschwund und sprachlich einen ionischen Dichter voraus, 232 (= 49,3 %) können oder müssen als Ganzes aus älterer äolischer Dichtung übernommen sein. In der ersten Hälfte des Gesangs liegt der Anteil originärer ionischer Hexameter höher als in der zweiten, dem eigentlichen Mauerkampf (1-255: 141 neue Verse = 55,3 %; 256-471: 98 neue Verse, von 216 = 45,4 %).

Von einem ionischen Dichter des 8. Jahrhunderts, Homer, stammt der aus der Gegenwart zurückblickende Prolog (1-35a) – abgesehen von zwei gleich zu nennenden Bauteilen –, eine Selbstaussage (176 ἀργαλέον δέ με ταῦτα θεὸν ὡς πάντ' ἀγορεῦσαι) und der Großteil des narrativen Textes. Auch die Reden handelnder Personen sind im M meist jung oder durch junge Verse an die Erzählsituation angepasst (anders nur 366-369, 409-412). Ionisch neugedichtet, erweitert oder verändert sind zudem vier Gleichnisse (41-49: Eber, 167-170: Sandbienen, 421 ff.: Grenzstreit, 433 ff.: Abwiegen der Wolle), denen sechs alte gegenüberstehen (132 ff.: Eichen, 146-150: zwei Eber, 156b-158: Schneeflocken, 278-286: Schneefall, 299-306: Löwe, 451 f.: Gewicht eines Widdervlieses).

Aus epischer oder lyrischer Tradition übernommen sind ferner der Katalog der troischen Flüsse (19-22a), die restlose Zerstörung einer Stadtmauer (!) durch Apollon, Zeus und Poseidon unter Einsatz von Hochwasser, Dauerregen, Erdbeben und Flut (25-33), vor allem aber fünf kürzere oder längere Textstücke, unter denen das erste und dritte in die gleiche Erzählsituation gehören.

1) Hektor am Graben. Die scheuenden Pferde (49-59)

Es geht um die Schwierigkeit, einen Befestigungsgraben mit steilen Wänden und oben eingerammten, dicht stehenden Palisaden zu überwinden. Namentlich genannt sind Hektor (49, Versanfang) und die Achaier (56, nach der bukolischen Diärese); von einer Mauer spricht erst anschließend Polydamas mit den Worten des ionischen Dichters (64).

2) Einfall durch ein offengehaltenes Tor (120-125a)

Dass für die Fliehenden ein Tor offengehalten wird, gibt einem Gegner die Gelegenheit zum Eindringen. Eine gleichartige Gefahr sieht Priamos auf Troia zukommen, als Achilleus die Troer vor sich herjagt (Φ 529-536, abgeschlossen durch δείδια γάρ, μὴ οὐλος ἀνήρ ἐς τεῖχος ἄληται; vgl. dazu Mannsperger 1998, 293 b). Der Name des aktuellen Gegners – Asios – fällt hier nicht. Ausdrücklich

auf die Achaier und ihre Schiffe bezogen sind nur zwei vorausgehende, wahrscheinlich junge Verse (118 f.), die in diesen Punkten zu der erkennbar ionischen Fortsetzung stimmen (125b ~ 106b, 126 = 107), und μετὰ νῆας# 123 als metrisch austauschbares Gegenstück zu προτὶ ἄστυ, wie es Φ 532 heißt. Man darf annehmen, dass der periphere Kontextbezug im M auf nachträglicher Anpassung beruht.

3) Hektor am Graben. Das warnende Vorzeichen (199-209, 216-222, 226-229a, 237-250)

Gegenstand dieser Szene sind ein Vogelzeichen, dessen Deutung und die verhängnisvolle Einstellung Hektors. An Hinweisen auf die umgebende Situation fehlt es hier nicht: Troer, Achaier und Schiffe sind je zweimal in alten Versen genannt, ebenso der Graben bzw. das Vorhaben, ihn zu durchqueren (199, 218, 226 f., 246). Anderes hat der Ionier Homer neu eingeführt, erst er hat auch die Rolle des Zeichendeuters mit Polydamas besetzt (s. 210-213a, 230-236). Von Tor und Mauer der Achaier spricht nur Polydamas in einem vierzehnsilbigen Hexameter (223).

4) Der Hilferuf an die Aianten (335-371)

Ein vorhomerischer Dichter, dem – wie wohl auch seinem Publikum – der alt-indogermanische Dualgebrauch noch vollständig bekannt war, spielt mit der Bezeichnung Αἴαντες. Je nach Anwendungssituation konnte das bedeuten: ‘die beiden Aias’ (335, 343 f., 353), ‘Aias Telamonios und der andere, sc. Teukros’ (vgl. 349 f., 362 f.; s. Wackernagel 1954) oder ‘Aias der Lokrer und der andere, in diesem Fall Lykomedes’ (vgl. 366). Über die umgebende Situation wird in alten Versen nur so viel ausgesagt, dass der bedrängte Kämpfer die beiden Aianten zwar sehen, aber wegen des Getöses nicht rufen kann und deshalb einen Boten schicken muss (335, 337 f.). Mauer, Türme und Tore der Achaier, aber auch die Lykier als Gegner gibt es nur in der Einleitung, in mehreren aktualisierenden Einschüben und in der Fortsetzung Homers (332 f.; 340, 346 = 359, 352; 373 f.).

5) Überwindung einer Stadtmauer (!) durch einen Steinwurf ins Tor (446b-466)

In der Schlussszene, auf die der ganze Zwölftes Gesang zuläuft, sind der Steinblock, das Tor und dessen Sprengung mit großer Detailgenauigkeit beschrieben. Von der Art und Lage des befestigten Ortes erfährt man hingegen nur durch die teilweise neu gedichtete Einleitung (436-446a) und den weitgehend neuen Schluss (467 f., 470b-471). Im zusammenhängenden alten Text fällt lediglich zweimal der Name Hektors, 453 am Versanfang und 462, mit Epitheton, nach der bukolischen Diärese.

III.

Der Graben als Befestigung des Achaierlagers zählt, wie sich gezeigt hat, mit Sicherheit zum alten Bestand der Ilias, die ‘Mauer der Achaier’ dagegen nicht. Damit stützt unsere Analyse die Auffassung Karl Reinhardts (1961, 197-205), dass textgeschichtlich zwischen Graben und Mauer zu unterscheiden sei.

Homer sieht von der – für frühere Dichter und ein sachkundiges Publikum wohl selbstverständlichen – Existenz des Grabens zunächst ab und führt ihn erst im 7. Gesang in die Erzählung ein; Gelegenheit dazu gibt ihm die dortige Bestattungsszene, s. Tichy 2013, 4-7 und oben Teil I. Ohne den zweimaligen, erkennbar ionischen Einschub (H 337b-340 ~ 435-440a) würden die Achaier dort nur einen Graben zum Schutz des *τύμβος* anlegen; im homerischen Troiaepos wird daraus der Graben des gesamten Schiffslagers, weil der Dichter im gleichen Zug die Mauer bauen lässt.

Mauer und Tore sind als Erzählmotive gleichfalls alt, müssen aber aus anderem mythischem Kontext übernommen sein. In unserem Zusammenhang bedeutet das: Sie entstammen epischen, zum Teil wohl auch lyrischen Gedichten des 11. bis 9. Jahrhunderts, die andere Gegenstände als die Ilias behandelten. Mit Sicherheit steht eine Stadtmauer im Hintergrund, aber die Mauer welcher Stadt? Und welcher Heros hat in einem älteren Gedicht den unten breiten, oben spitzen Stein ins Tor geworfen? Über den Namen des Werfers steht nichts fest, er muss nicht einmal zweisilbig gewesen sein: der Versanfang # $\hat{\omega}\varsigma$ “Εκτωρ M 453 hat vielleicht *# $\hat{\omega}\varsigma$ ἥρως ersetzt. Auch die zweite Vershälfte δ' ἄρ' ἔσθορε φαίδιμος “Εκτωρ# M 462 könnte – unter anderem – für älteres *δ' δ' ἔσθορε φαίδιμος ἥρως# stehen; an der Parallelstelle Φ 18 ist der Held nicht namentlich genannt (δ' δ' ἔσθορε δαίμονι ἵσος#, bezogen auf Achilleus).

Homerische Parallelstellen zur Mauer und zum Mauerkampf des M beziehen sich teils auf das homerische Troia, das später durch List genommen wird, teils auf die gerade noch einmal abgewendete Erstürmung Kalydons im Meleager-Paradeigma (M 417-420 ~ I 551 f.; M 36 ff., 289 ~ I 573 f.; M 375 ~ I 588 f.; vgl. auch Θ 165 f. ~ I 588 f., 594). Nach Karl Reinhardt (1961, 205 u.) war das Vorbild des Mauerkampfs „der berühmte, in homerischer Zeit besungene Kampf um das siebenstorige Theben, daneben wohl auch die nicht minder besungene Eroberung Thebens durch die Epigonen“. Für die Einnahme der Stadt durch Sprengung eines Stadttores bleibt allerdings auch dort kein Raum. Zutreffen könnte eine fünfte Möglichkeit: Hinter dem Sturm auf das Achaierlager verbirgt sich vielleicht die Eroberung und Plünderung des laomedontischen Troia durch Herakles, Telamon und andere (E 638-642; Ε 251 Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξας#; Pindar, N. IV 24 f. und I. VI 27-30 in eigenständiger lyrischer Tradition, jeweils mit dreisilbigem Τροῖαν).

Eine Verbindung zum laomedontischen Troia besteht, nicht zu vergessen, auch schon an anderer Stelle der Ilias. Poseidon vergleicht Homers neu erfundene ‘Mauer der Achaier’ in Versen, die sprach- und versgeschichtlich alt sind oder zumindest alt sein können (H 451 ff.), mit der von ihm selbst für Laomedon gebauten Mauer Troias. Das traditionell vorgegebene Ärgernis Poseidons hatte, in der Logik des Mythos, wohl Laomedons Nachfolger Priamos geschaffen, als er den Mauerring nach der Landung der Achaier verstärkte und erweiterte, diesmal ganz ohne Beteiligung der Götter. Gegenstand der neuntägigen Vernichtungsaktion, die nach dem Ende des zehnjährigen Krieges stattfand, war vor Homer demnach ein neuer, großer, hoher, aber eben nicht ‘gottgebauter’ Teil der troischen Stadtmauer.

Die elektronische Publikation dieses Teils verzögerte sich um einige Monate, weil nach der Textbearbeitung des M (an der sich dadurch wenig änderte) zunächst das H an die Reihe kam. Für die genaue Durchsicht des unteren Apparats danke ich noch einmal ganz herzlich Stephen Zill, M.A.

Zitierte Fachliteratur:

- Hackstein, Olav (2007), „La paréchèle et les jeux sur les mots chez Homère“. In: Alain Blanc, Emmanuel Dupraz (ed.), Procédés synchroniques de la langue poétique en grec et en latin. (Langues et cultures anciennes, 9) Bruxelles.
- Ludwich, Arthur (1902-1907), Homeri Ilias. I. II. Leipzig.
- Mannsperger, Brigitte (1998), Die Mauer am Schiffslager der Achaier. Studia Troica 8, 287-304.
- Reinhardt, Karl (1961), Die Ilias und ihr Dichter. Hrsg. v. Uvo Hölscher. Göttingen.
- Tichy, Eva (2013), Ilias diachronica Eta (7). Preprint. Universitätsbibliothek Freiburg, Dokumentenserver <http://www.freidok.uni-freiburg.de/volltexte/8898/>.
- Wackernagel, Jacob (1954), Kleine Schriften I. Göttingen. – S. 538-546: „Zum homerischen dual“ [1877].
- West, Martin L. (1998-2000), Homeri Ilias. I. Stuttgart/Leipzig. II. München/Leipzig.

ΙΛΙΑΔΟΣ Μ

ώς δ̄ μὲν ἐν κλισίησι Μενοιτίου ἄλκιμος νίὸς
 ιᾶτ’ Εύρύπυλον βεβλημένον· οἵ δὲ μάχοντο
 Ἀργεῖοι καὶ Τρῶες ὄμιλαδόν· οὐδ’ ἄρ’ ἔμελλε
 τάφρος ἔτι σχήσειν Δαναῶν καὶ τεῖχος ὑπερθεν
 5 εὔρυ, τὸ ποιήσαντο νεῶν ὑπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
 ἥλασαν, οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἐκατόμβας,
 ὅφρα σφιν νῆάς τε θοάς καὶ ληῆδα πολλὴν
 ἐντὸς ἔχον ρύοιτο· θεῶν δὲ ἀέκητι τέτυκτο
 ἀθανάτων· τὸ καὶ οὕ τι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν.
 10 ὅφρα μὲν Ἐκτωρ ζωὸς ἔην καὶ μῆνι Ἀχιλλεὺς
 καὶ Πριάμοιο ἄνακτος ἀπόρθητος πόλις ἔπλε,
 τόφρα δὲ καὶ μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν·
 αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μὲν Τρώων θάνον δόσσοι ἄριστοι,
 πολλοὶ δὲ Ἀργείων οἵ μὲν δάμεν, οἵ δὲ λίποντο,
 15 πέρθετο δὲ Πριάμοιο πόλις δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
 Ἀργεῖοι δὲ ἐν νησὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἔβησαν,
 δὴ τότε μητιόωντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
 τεῖχος ἀμαλδῦναι, ποταμῶν μένος εἰσαγαγόντες,

1-4 Als epische Fünfzehnsilbler restituierbar bzw. lesbar, aber wohl nicht alt. 1 ~ Λ 834 #τὸν μὲν ἐνὶ κλισίησιν; 814, 837 Μενοιτίου ἄλκιμος νιός#, s.d. 2 ~ Λ 809 Εύρύπυλος βεβλημένος, s.d.; N 738 οἵ δὲ μάχονται#. – Das Präsens ιάομαι nur hier. 3 ~ 113 οὐδ’ ἄρ’ ἔμελλε, X 356 ... ἔμελλον#, K 336 ... ἔμελλεν#; Γ 99 #Ἀργείους καὶ Τρῶας; Ο 277 = P 730 ὄμιλαδόν αἰὲν ἔποντο# (das Adverb nur hier). 4 ~ Ν 61 u.ö. πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθε(v)# (formelhaft). 5 ~ H 449 τεῖχος ἐτειχίσσαντο νεῶν (!) ὑπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον. 6 = H 450. 7 ~ δ 255 νῆάς τε θοάς; Λ 677 #ληῆδα ... ἥλιθα πολλήν#, s.d. (Nestor). 8 ~ β 341 ἐντὸς ἔχοντες# (Krüge den Wein); Ο 720 θεῶν ἀέκητι μολοῦσαι# (s.d.), weiteres in der Odyssee. 9 ~ 12; τὸ καὶ nur hier und Γ 176 (Helena), θ 332 (die Götter); πολὺν χρόνον auch B 343, Γ 157 und in der Odyssee. 10, 12 ~ I 550 f., Σ 257 f. #ὅφρα μὲν (οὖν) ... | τόφρα δέ. 10 ~ P 271 ὅφρα ζωὸς ἐὼν (!) θεράπων ἦν Αἰακίδαο. 11 ~ 15; B 373 f., Δ 290 f. πόλις Πριάμοιο ἄνακτος | ... περθομένη; Z 433 f. ἐνθα μάλιστα | ἀμβατός ἔστι πόλις καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος. – ἀπόρθητος und das Aktiv ἔπλε(v) nur hier. 12 ~ 9 ἔμπεδον ἦεν#; 257, H 463 μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν, M 64, 223, 261, 352, 438, Ξ 15, Ο 361, Π 558 τεῖχος Ἀχαιῶν(#), N 50, 87 μέγα τεῖχος. 13-18 ~ H 459-463, s.d. 13 ~ I 212 #αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη ο.ä.; Λ 691 κατὰ δὲ ἔκταθεν δόσσοι ἄριστοι# (Nestor). 14 ~ Ο 2 πολλοὶ δὲ δάμεν; δ 495 πολλοὶ μὲν γὰρ τῶν γε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο. 15 ~ Α 19 #ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν; γ 130, ν 316 αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν; B 329 #τῷ (!) δεκάτῳ δὲ πόλιν αἰρήσομεν (sc. ἔτει); π 18 δεκάτῳ ἐνιαυτῷ#, γ 391 ἐνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ#. 16 ~ H 459 f.; B 454, Λ 14 ἐν νησὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν. – Ionisch (ἔβησαν, nicht βάν). 17 f. ~ 34 f.; s. auch Φ 441-457. 18 ~ 32; H 463 ὡς κέν τοι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνηται Ἀχαιῶν (Zeus zu Poseidon).

δσσοι ἀπ' Ἰδαίων ὄρέωνι _ ἄλαδε προρέFου|σι,
 20 Ρῆσός θ' |Ἐπτάπορός| τε Κάρησός |τε Ρhoδίος| τε
 Γρήνικός τε καὶ Αἴσηπος _ \εῦροFός*/ τε Σκάμανδρος
 |καὶ ΣιμόFεις|, δθι πολλὰ βοάγρια καὶ τρυφάλειαι
 κάππεσον ἐν κονίησι καὶ ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν.
 τῶν πάντων ὁμόσε στόματ' ἔτραπε Φοῖβος Ἀπόλλων,
 25 ἐννῆμαρ δ' ἐς |τεῖχος +ī| _ ρόFον |ñε δ' ἄρα| Ζεὺς
 |συνεχές, ὅφρα [κε] θᾶσσον ἀ|λίπλοFα \?δοῦ|ρα/ θείη.
 αὐτὸς δ' |ἐννοσίγαψιος ἔχων χεί|ρεσσι τρίαιναν
 ἥγειτ', ἐκ δὲ [ἄρα] |πάντα θεμείλια |κύμασι πέμπε
 φιτρῶν καὶ λά|ων, τὰ θέσαν| _ μογέ|οντες Ἀχαι|Fοί·
 30 |λεῖFα δὲ \ποίFησε/ παρ' ἀ|γάρροFον Ἐλ|λήσποντον,
 |ἄψ/ δ' ἡ|οίνα μηεγάλην| _ ψαμά|θοισι κάλυψε,
 |τεῖχος ἀμαλ|δύνας· ποταμοὺς δὲ |τρέψε νέεσ|θαι
 |καὶ ρόFον, ἦ| πάρος περ/ ἵεν καλ|λίρροFον ὕ|δωρ.
 ὡς ἄρ' ἔμελλον ὅπισθε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
 35 θησέμεναι· τότε δ' ἀμφὶ μάχῃ ἐνοπή τε δεδήει
 τεῖχος ἐϋδμητον, κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων
 βαλλόμεν· Ἀργεῖοι δὲ Διός μάστιγι δαμέντες

21 δῖσ· 26 τείχεα 30 ἐποίησεν 31 αῦτις 33 περ πρόσθεν

19 ~ 253, Θ 170 ἀπ' Ἰδαίων ὄρέων; E 598 ἄλαδε προρέοντι#, κ 351 οῖ τ' εἰς ἄλαδε προρέοντι#. **20 ff.** ~ Hes. Th. 340 ff., 345. **21 f.** ~ E 774 ἦχι ροὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἢδε Σκάμανδρος. Vgl. H 329 ἐῦρροον ἀμφὶ Σκάμανδρον#. **22 ~** π 296 δοιὰ βοάγρια; Σ 458, Ψ 799 ἀσπίδα καὶ τρυφάλειαν#. **23 ~** Π 662 ι.ö. #κάππεσον; Hes. Op. 159 f. ἀνδρῶν ἥρώων θεῖον γένος, οἵ καλέονται | ἡμίθεοι. **24 ~** 32 ἔτρεψε, s. d.; Π 657 φύγαδ' ἔτραπε, ebenfalls vor bD; P 118 φόβον ἔμβαλε Φοῖβος Ἀπόλλων# (ι.ä.). **25 f.** ~ ξ 457 f. ñε δ' ἄρα Ζεὺς | πάννυχος. **26 ~** 1 74 συνεχές αἰεί#; B 440 ἴομεν, ὅφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν Ἀρηα; H 461 τὸ μὲν εἰς ἄλα πᾶν καταχεῦα# (sc. τεῖχος); ἀλίπλοος nur hier. – Vgl. 36 δούρατα πύργων#. **28 ~** Ψ 255 θεμείλιά τε προβάλοντο#. **29 ~** Φ 314 #φιτρῶν καὶ λά|ων; ω 388 #ξ ἔργων μογέοντες. – Aus inhaltlichen Gründen (Nennung der Achaeier) entweder nur scheinbar alt oder mit neuer 2. Vershälften. **30 ~** B 845 Ἐλλήσποντος ἀγάρροος. – Im Hexameter silbenschliebendes νῦ ἔφελκυστικόν. **31 f.** Wie H 461 f., s.d. **33 ~** B 752 #ὅς ρ' ἐς Πηνειὸν προΐει (!) etc.; χ 432 αἴ περ πρόσθεν; καὶ ρόον nur hier. – Wie 40. **34 f.** ~ 3 f., 17 f.; Ο 601 f. #ἐκ γάρ δὴ τοῦ ἔμελλε ... | θησέμεναι (sc. Zeus), ähnlich υ 394 f. **35 f.** ~ Z 328 f. ἀύτή τε πτόλεμός τε | ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδηε. **35 ff.** ~ I 1573 f. τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας ὄμαδος καὶ δοῦπος ὄρώρει | πύργων βαλλομένων; Π 105 #πήληξ βαλλομένη καναχήν ἔχε; καναχίζω nur hier. – Als ep. Fünfzehnsilbler restituierbar bzw. lesbar, aber wohl nicht alt (ion. δούρατα ~ 260 ἔχματα). **35 ~** Π 246 ἀπὸ ... μάχην ἐνοπήν τε δίηται#, Υ 18 μάχῃ πόλεμός τε δέδηε#. **36 ~** (s. d.) 137 τεῖχος ἐϋδμητοιο πόληος#. **37 ~** N 812 ἀλλὰ Διός μάστιγι κακῇ ἐδάμημεν Ἀχαιοί (s. d.).

νησίν ἐπὶ γλαφυρῆσιν ἔελμένοι ἵσχανόωντο,
Ἔκτορα δειδιότες, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·
40 |αύτὰρ ὅ γ' ὡς |πάρος περ μάρνατο / **Ισος**ς ἀ**Γέλι**λη.
ώς δ' ὅτ' [ᾶν] |έν τε κύνεσι| καὶ _ |ἀνδράσι| θη|ρευτῆσι
κάπριος ἡὲ λέων στρέφεται _ σθένει| βλεμεαί|νων·
οἵ δέ τε πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες
|ἀντίοι |ἴστανται καὶ ἀκοντίζουσι θαμειὰς
45 αἰχμὰς ἐκ χειρῶν· τοῦ δ' οὐ ποτε κυδάλιμον κῆρ
ταρβεῖ, οὐδὲ φοβεῖται, ἀγηνορίη δέ μιν ἔκτα·
ταρφέα τε στρέφεται στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων,
ὅπη τ' ἴθύσῃ, τῇ εἴκουσι στίχες ἀνδρῶν·
ώς Ἐκτωρ ἀν' ὅμιλον ἵὸν **Γέλισσεθ'** ἔταίρους
50 |τάφρον |έποι|ρύνων δια_|βαινέμεν· οὐδ'| |ἄρ'|/ ἵπποι
|τλὰν*/ ὠκύποιδες, μάλα δὲ _ χρεμέτιζον ἐπ' ἄκροι
χείλει |λέστα|**Γότες**|· ἀπὸ γὰρ δει|δίσσετο τάφρος
εύρεῖ, οὔθ' [ἄρ'] |ὑπερθορέειν| _ σχεδὸν |ούτε περῆσαι
|**Γρηιδίη**|· κρημνοὶ |δ'|/ ἐπηρεφέ|ες περὶ πᾶσαν
55 |ἔστασαν |ἀμφοτέρωθ'|*, ὑπερθε/ |δὲ σκολόπεσι|

40 τὸ πρόσθεν ἐμάρνατο 44 ἀντίον Aristarch, neuere Edd. 49 meist ἐ(λ)λίσσεθ';
Ed. West ειλίσσεθ' 50 οὐδέ οἱ 51 τόλμων 52 ἐφεσταότες 54 γὰρ 55 ἀμφοτέρωθεν, ὕπερθεν

38 ~ N 524 #ῆστο, Διὸς βουλῆσιν ἔελμένος (s.d.), Σ 287 ἔελμένοι ἔνδοθι πύργων# (die Troer); T 234 ἰσχαναάσθω#, η 161 ἰσχανόωνται#. 39 ~ O 652 αὐτοὶ γὰρ μάλα δείδισαν "Ἔκτορα δῖον#; Z 97, 278 ἄγριον αἰχμητήν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο. 40 ~ Λ 297 ἴσος ἀέλλη#, ebenfalls von Hektor. Vgl. u. a. E 806 αύτὰρ ὃ θυμὸν ἔχων ὃν _ καρτερόν, ώς τὸ πάρος περ; τὸ πρόσθεν nur hier und Ψ 583, δ 688, λ 629. 41 ~ Λ 325 #ἐν κυσὶ θηρευτῆσι. 42 ~ 47 στρέφεται; Θ 337 σθένει| βλεμεαίνων# (Hektor), P 135 ... βλεμεαίνει#. – Wohl für altes #ἄγριος κάπρος στρέφεται| etc., s. zu 146 #ἄγροτέροισι σύεσσιν. 43 ~ 86; N 152 #καὶ μάλα πυργηδόν etc., s.d. 44 f. ~ Ξ 422 f. ἀκόντιζον δὲ θαμειὰς | αἰχμάς. 45 ~ Σ 33, K 16, φ 247 ἔστενε κυδάλιμον κῆρ#. 45 f. ~ 300 θυμὸς ἀγήνωρ#; Φ 574 f. οὐδέ τι θυμῷ | ταρβεῖ οὐδὲ φοβεῖται, ἐπεὶ κεν ὑλαγμὸν ἀκούσῃ. 47 ~ 42; X 142 #ταρφέ' ἐπαῖσσει (Greifvogel); O 615 καὶ ρ̄ ἔθελε ρῆξαι στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων (Hektor), syntaktisch abweichend. 48 ~ E 746, Θ 390, α 100 τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν#. 49 f. ~ 467 f. κέκλετο δὲ Τρώεσσιν ἐλιξάμενος καθ' ὅμιλον | τεῖχος ὑπερβαίνειν (ebenfalls Hektor). 49 ~ 453 u.ä.; Λ 324 ἀν' ὅμιλον ἴόντε. 50 ~ 442 #ώς φάτ' ἐποτρύνων; E 255 ὀκνείω δ' ἵππων ἐπιβαίνεμεν. 50 f. ~ Λ 339 f. οὐδέ οἱ ἵπποι | ἐγγὺς ἔσαν προφυγεῖν. Vgl. u. a. H 151 οἵ δὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη. 51 f. ~ 199 ἐφεσταότες παρὰ τάφρω#, s.d.; E 729 αύτὰρ ἐπ' ἄκρω#, i 382 ὀξὺν ἐπ' ἄκρω#; χρεμετίζω nur hier. – Vers 52 mit /-s. / am Ende des 1. Choriambus. 52-57 ~ 63 f. 52 f. ~ H 440 f. τάφρον ὄρυξαν | εύρεῖαν μεγάλην; Θ 179 ἵπποι δὲ ρέα (!) τάφρον ὑπερθορέονται ὄρυκτήν (Hektor). 54 ἐπηρεφής sonst nur κ 131, μ 59, dort von Felsen. 55 f. ~ η 45 σκολόπεσσιν ἀρηρότα.

\όξέ|**Φεσσι*** ἄρή|ρει, τοὺς _ στῆσαν/ |υῖ|**Φες** Ἀχαι|**Φῶν**
 πυκνοὺς |καὶ μεγάλους|, δηίων ἀν|δρῶν ἀλε|**Φω**|ρήν.
 |ένθα \κεν οὐ| **Φρῆ**/ |ππος \εῦ|**τροχον***/ |ἄρμα τιταί|νων
 ἐσβαίη, πε|ζοὶ δὲ +μενοί|ναον |εὶ τελέου|σι.

- 60 δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν "Εκτορα εἴπε παραστάς·
 „Ἐκτορ τ' ἡδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ ἡδ' ἐπικούρων,
 ἀφραδέως διὰ τάφρον ἐλαύνομεν ὡκέας ἵππους.
 ἦ δὲ μάλ' ἀργαλέη περάαν· σκόλοπες γάρ ἐν αὐτῇ
 ὀξεῖς ἑστᾶσιν, ποτὶ δ' αὐτοὺς τεῖχος Ἀχαιῶν.
 65 ἔνθ' οὖ πώς ἔστιν καταβήμεναι οὐδὲ μάχεσθαι
 ἱππεῦσι· στεῖνος γάρ, ὅθι τρώσεσθαι οἵω.
 εὶ μὲν γάρ δὴ |πάγχυ κακά| _ φρονέ|ων ἀλαπά|ζει
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετ' ἀρήγειν,
 ἦ τ' ἀν ἔγωγ' ἐθέλοιμι καὶ αὐτίκα τοῦτο γενέσθαι,
 70 νωνύμους \όλέσθαι/ ἀπ' "Αριγεος |ένθάδ' Ἀχαι|**Φούς**.
 εὶ δέ χ' ὑποστρέψωσι, παλίωξις δὲ γένηται
 ἐκ νηῶν, καὶ τάφρῳ ἐνιπλήξωμεν ὄρυκτῇ,
 οὐκέτ' ἔπειτ' οἴω οὐδ' ἄγγελον |ἀπονέεσθαι
 ἄψορ|ρον προτὶ **Φάσι**τυ **Φέλιχθέν**|των ὑπ' Ἀχαι|**Φῶν**.

56 ὀξεῖσιν ἡρήρει, τοὺς ἔστασαν 58 οὖ κεν ρέα – ἐῦ|**τροχον**, v.l. ἐῦ|**ξοον** 59 μενοίνεον
 64 v.l. ἔστᾶσι, προτὶ – v.l. περὶ 65 ἔστιν 67 Edd. mit Aristophanes (Aristarch?) γὰρ
 *τοὺς 68 so überl.; v.l., Edd. ἵετ' 70 v.l., Edd. νωνύμους – ἀπολέσθαι

56 ~ O 711 #όξει (!) δὴ πελέκεσσι, s.d.; ἡρήρει mit Augment nur hier. – Im Hexameter
 ἔστασαν für \στῆσαν/, angeregt durch ἔστασαν in Vers 55 (Hackstein 2007, 106 ff.) und
 O 675 ἀφέστασαν υῖες Ἀχαιῶν#; umgekehrt Δ 243, 246 ἔστητε für \έστατε*. 57 ~
 ξ 521 #πυκνήν καὶ μεγάλην; O 533 δηίων ἀνδρῶν ἀλεωρήν# (Brustpanzer). 58 f. ~
 65 f.; B 390 ίδρωσει δέ τεν ἵππος ἐῦ|**ξοον** ἄρμα τιταίνων; Θ 438 (s.d.) ἐῦ|**τροχον** ἄρμα καὶ
 ἵππους#. – Vgl. Δ 539 #ένθα κεν οὐκέτι, ω 61 ένθα κεν οὖ τιν(α); ένθ' οὖ κεν nur hier.
 60 = 210; ~ N 725 #εὶ μὴ Πουλυδάμας etc., s.d. 61 = P 335 (Aineias); E 217 Αἰνείας
 Τρώων ἀγός. 62 ~ Γ 436 u.ö. #ἀφραδέως; O 259 ἐλαυνέμεν ὡκέας ἵππους#. 63 f. ~
 52-57; H 441, I 350 ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν/-εν#. – Ionisch (zweimal anaphorisches
 αὐτός). 64 ~ H 436 ποτὶ δ' αὐτὸν (!) τεῖχος ἔδειμαν#. 65 ~ v 335 σοὶ δ' οὖ πω φίλον
 ἔστι δαήμεναι οὐδὲ πυθέσθαι; I 133 u.ö. εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἥδε μιγῆναι#. – Silben-
 schließendes νῦ ἐφελκυστικόν. 66 ~ A 289 ἄ τιν' οὐ πείσεσθαι οἵω#. 67 f. ~ Π 120 f.
 ὅ ῥα πάγχυ μάχης ἐπὶ μῆδεα κεῖρε | Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ (!) βούλετο νίκην.
 68 Im 4. Biceps ist δέ wie τε behandelt (auch 399 u.ö.). 69 ~ Θ 210 #οὐκ ἄν ἔγωγ' ἐθέ-
 λοιμι u.ä.; θ 339 #αῖ γὰρ τοῦτο γένοιτο. 70 = N 227, Ξ 70. 71 f. ~ A 137 #εὶ δέ κε μὴ
 δώωσιν, π 405 #εὶ δέ κ' ἀποτρωπῶσι u.ä.; O 69, 601 (s.d.) παλίωξιν παρὰ νηῶν#. 72 ~
 O 344 τάφρῳ καὶ σκολόπεσσιν ἐνιπλήξαντες ὄρυκτῇ. 73 ~ Φ 565 οὐκέτ' ἔπειτ' ἔσται
 θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξαι. 73 f. ~ H 413 ἄψορρον δ' Ίδαῖος ἔβη (!) προτὶ "Ιλιον ἱρήν,
 Π 376 #άψορον προτὶ ἄστυ; Z 73 f., P 319 f. ὑπ' Ἀχαιῶν | "Ιλιον εἰσανέβησαν (!).

- 75 |ἀλλ’ ἄγεθ’, ὡς| \κ’ ἔγωγε / Φείπω, πειθώμεθα πάντες·
 ἵππους |μὲν θεράποντες ἐρυκόντων ἐπὶ τάφοι,
 αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
 “Ἐκτορι πάντες ἐπώμεθ’ ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
 οὐ μενέουσ’, εἰ δή σφιν δλέθρου πείρατ’ ἐφῆπται.“
- 80 ὡς ⟨ρά⟩ φάτο |Πουλυδάμας|, — Φᾶδε δ’ [Ἐκτορι μῆθος [ἀπήμων],
 |αῖψα/ δ’ |ἐκ Φοχέων| σὺν \τεύχεσσι/ |ἄλτο χαμᾶζε.
 οὐδὲ μὲν ἄλλοι Τρῶες ἐφ’ ἵππων ἡγερέθοντο,
 ἀλλ’ ἀπὸ πάντες ὅρουσαν, ἐπεὶ ἴδον Ἐκτορα δῖον.
 ἥνιόχω μὲν ἔπειτα ἐῷ ἐπέτελλεν ἔκαστος
- 85 ἵππους εῦ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὐθ’ ἐπὶ τάφρῳ·
 οἱ δὲ διαστάντες, σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
 πένταχα κοσμηθέντες ἄμ’ ἡγεμόνεσσιν ἔποντο.
 οἱ μὲν ἄμ’ Ἐκτορ’ ἵσαν καὶ ἀμύμονι Πουλυδάμαντι,
 οἱ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
- 90 τεῖχος ῥηξάμενοι κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχεσθαι.
 καὶ σφιν Κεβριόνης τρίτος εἴπετο· |πάρ δὲ |Φόχεσσι* /
 ἄλλον |Κεβριόνα|ο χειρείονα \κάλιλιφ’ / Ἐκτωρ.
 τῶν δ’ ἑτέρων Πάρις ἥρχε καὶ Ἀλκάθοος καὶ Ἀγήνωρ,
 τῶν δὲ τρίτων Ἐλενος καὶ Δηϊφορος θεοειδῆς,

75 ἀν ἐγώ 81 αὐτίκα – τεύχεσιν 91 ἄρ’ ὄχεσφιν 92 κάλλιπεν

75 = B 139 u.ö.; Formelvers. **76 ~ 85**, Λ 48; Θ 109 #τούτω μὲν θεράποντε κομείτων (Diomedes zu Nestor, auf dessen Pferde bezogen). **77** = Λ 49. **78 ~ N 39 f.** ἀολλέες ... | Ἐκτορι Πριαμίδῃ ἀμοτον μεμαῶτες ἔποντο. **78 f. ~ Φ 310** Τρῶες δὲ κατὰ _ μόθον οὐ μενέουσιν#; Σ 120 ὡς καὶ ἔγών, εἰ δή μοι ὄμοίη μοῖρα τέτυκται; H 402 ὡς ἔδη Τρώεσσιν δλέθρου (!) πείρατ’ ἐφῆπται. **80 f.** = N 748 f., s.d. **81** = Γ 29 u.ö.; wie u.a. Λ 510, s.d. **82 ~ 108** #ἔνθ’ ἄλλοι Τρῶες; E 249, Ω 356 ἐφ’ ἵππων vor bD; T 303 u.ö. ἡγερέθοντο#. – Als ep. Fünfzehnsilbler lesbar, aber wohl nur aus Zufall. **83 ~ Λ 145** #Ιππόλοχος δ’ ἀπόρουσε u.ä., bzw. ξ 283 #ἄλλ’ ἀπὸ κεῖνος ἐρυκε; O 279 αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδον Ἐκτορ’ ἐποιχόμενον στίχας ἀνδρῶν (s.d.). **84 f.** = Λ 47 f., s.d. **85 ~ 76**. **86 ~ 43**. **87 ~ B 655** διὰ τρίχα κοσμηθέντες#; Γ 1 αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἄμ’ ἡγεμόνεσσιν ἔκαστοι; N 801 χαλκῷ μαρμαίροντες ἄμ’ ἡγεμόνεσσιν ἔποντο. **88 ~ 196** τόφρ’ οἱ (!) Πουλυδάμαντι καὶ Ἐκτορι κοῦροι ἔποντο; Λ 57 Ἐκτορά τ’ ἀμφὶ μέγαν καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα, Ξ 469 ἀμύμονι Πουλυδάμαντι#. – Auffällige Elision der Dativendung (auch Ψ 64), s. zu Αἴαντ(ι) Λ 544, 589. **89** = 197. **90 ~ 198** τεῖχός τε ῥήξειν καὶ ἐνιπρήσειν πυρὶ νῆας; 418 #τεῖχος ῥηξάμενοι; E 791 = N 107 κοίλης ἐπὶ νηυσὶ μάχονται#, O 743 κοίλης _ ἐπὶ νηυσί (s.d.). **91 ~ I 666** πὰρ δ’ ἄρα καὶ τῶ#. – Bis bD erkennbar ionisch (Plural statt Dual, Augment). **92 ~ (u.a.) K 338** κάλλιφ’ ὅμιλον#. **93 f., 98** #τῶν δ’ ἑτέρων / τρίτων / τετάρτων mit Artikel nur hier; ähnlich Π 173 #τῆς μὲν ἵης στιχὸς ἥρχε, 179 #τῆς δ’ ἑτέρης, 193 #τῆς δὲ τρίτης, 196 #τῆς δὲ τετάρτης, aber 197 #πέμπτης δ(έ); κ 352-358 in bezug auf Mägde #τάων ἡ μέν, #ἡ δ’ ἑτέρη, #ἡ δὲ τρίτη, #ἡ δὲ τετάρτη.

- 95 νῖε δύω Πριάμοιο· τρίτος δ' ἦν Ἀσιος ἥρως,
 \δῖος/ Ὑρτακίδης, δν Ἀρίσβηθεν φέρον ὑπποι
 αἴθω|νες μεγάλοι, ποτα|μοῖ ἀπὸ Σελ|λή|εντος.
 τῶν δὲ τετάρτων ἥρχεν ἐῦς πάϊς Ἀγχίσαο
 Αίνείας, ἄμα τῷ γε δύω Ἀντίγνορος υἱό|ε,
 100 |Ἀρχέλοχός| τ' Ἀκάμας τε, — μάχης [εὗ] |Φειδότε πά|σης.
 Σαρπηδὼν δ' ἡγήσατ' ἀγακλε|ε|τῶν ἐπικούρων,
 πρὸς δ' ἔλετο Γλαῦκον καὶ ἀρήιον Ἀστεροπαῖον·
 οἵ γάρ Φοί Φείσαντο διακριδὸν |ἔμμεν/ ἄριστοι
 [τῶν] ἄλλων μετά γ' |αὐτόν· δ δὲ| — πρέπει |καὶ διὰ πάν|των.
 105 |οὶ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκτῆσι βό|εσ|σι,
 βάν ρ' ἱθὺς Δαναῶν| λελιημένοι, οὐδ' ἔτ' ἔφαντο
 σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νησὶ μελαίνησιν πεσέεσθαι.
 ἐνθ' ἄλλοι Τρῶες τηλεκλειτοί τ' ἐπίκουροι
 βουλῇ Πουλυδάμαντος ἀμωμήτοι πίθοντο·
 110 ἀλλ' οὐχ Ὑρτακίδης ἔθελ' Ἀσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν
 |αῦθι λιπεῖν| ὕππους [τε] καὶ ἡνίο|χον θεράποντα,
 ἀλλὰ σὺν αὐτοῖσιν πέλασεν νήεσσι θοῆσι,

96 Ἀσιος 103 εἶναι 106 meist οὐδέ τ'

95 f. ~ 110, s.d.; Λ 102 #υῖε δύω Πριάμοιο; Ξ 117 τρίτατος (!) δ' ἦν ἵπποτα Οίνεύς#, s.d.; B 837 τῶν αὐθ' Ὑρτακίδης ἥρχ' Ἀσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν. **96 f.** = B 838 f. **96 ~ 163**, s.d. Vgl. Γ 329 u.ö. #δῖος Ἀλέξανδρος. **98 f.** ~ B 623 τῶν δὲ τετάρτων ἥρχε Πολύζεινος θεοειδῆς (← \+τέταρτος/ ἄρχε, cf. B 618); B 819 f. Δαρδανίων (!) αὐτ' ἥρχεν (!) ἐῦς πάϊς Ἀγχίσαο | Αίνείας. **99 ~** B 822 οὐκ οἶος, ἄμα τῷ γε δύω (!) Ἀντίγνορος υἱε, B 745 ... Λεοντεὺς ὅζος Ἀρηος#, Ω 573 ... δύω θεράποντες (!) ἔποντο#; N 201, Σ 163 δύω (!) Αἴσαντε κορυστά# (s.d.). – Asyndetisch; δύω zeigt keine Hiatkürzung. **100** = B 823. **101 ~ 108**, s.d.; B 876 #Σαρπηδὼν δ' ἥρχεν Λυκίων; M 251, N 833 #ώς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο; E 491 τηλεκλειτῶν ἐπικούρων#, Λ 220 ἡὲ κλειτῶν ἐπικούρων#, Φ 530 ἀγακλειτοὺς πυλαωρούς#. – Vielleicht nur scheinbar alt. **102 ~** Λ 32 #ἄν δ' ἔλετ(o); P 352 ἀρήιος Ἀστεροπαῖος#. – Ion. #πρὸς (!) δ(έ) auch X 59, sonst nur in der Odyssee (δ 2, ε 255 u.ö.). **103 ~** O 107 f. φησὶν γὰρ ... | κάρτεῖ τε σθένεῖ τε διακριδὸν εἶναι ἄριστος (Zeus über Poseidon). **104** Sonst stets μεταπρέπω (bzw. μετὰ ... πρέπω) mit Dativ-Lokativ. **106 f.** ~ 125 f., s.d. **106 ~** Π 552 f. βὰν δ' ἱθὺς Δαναῶν λελιημένοι ἥρχε δ' ἄρα σφιν | Ἔκτωρ; I 234, P 637 οὐδ' ἔτι φασί(v)#. **107** = 126, I 235, P 639. **108 ff.** ~ A 22 ff., 376 ff. #ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες — #ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ. **108 ~ 101**; I 233 u.ö. Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλε_κλειτοί τ' ἐπίκουροι. **109 ~** 468 τοὶ δ' — δτρύνοντι πίθοντο#; P 600 #αἰχμὴ Πουλυδάμαντος. – ἀμώμητος nur hier, ebenso vereinzelt μωμήσονται Γ 412. Als alter Vers lesbar, aber wohl für diesen Kontext neugedichtet. **110 ~** B 837 τῶν αὐθ' Ὑρτακίδης ἥρχ' Ἀσιος ὄρχαμος ἀνδρῶν. **111 ~** Ω 470 #Ιδαῖον δὲ κατ' αῦθι λίπεν (!); E 580, Θ 119 ἡνίοχον θεράποντα#. **112 ~** N 320 νήεσσι θοῆσιν#; N 1 #Ζεὺς ... “Εκτορα νησὶ πέλασσε#; μ 41 #δέ τις ἀϊδρείη πελάσῃ ‘sich nähert’. – Ionisch (anaphorisches αὐτός, /-s-/ statt /-ss-/, zweimal silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν).

115 |νήπιος, οὐδ'| ἄρ' ἔμελλε _ κακὰς [ύπό] |κῆρας ἀλύξας
 \ίποιιν Φόχεσφί τ'/ ἀγαλλόμενος παρὰ νη|Φῶν
 [ἄψ] ἀπονοστή|σειν προτὶ Φίλιον |ήνεμόΦεσ|σαν·
 \πρόσθε/ γάρ μιν |μοῖρα δυσώ|νυμος |άμφικάλυψε
 ἔγχει' Ίδομενῆος ἀγανοῦ Δευκαλίδαο.
 εἴσατο γάρ νηῶν ἐπ' ἀριστερά, τῇ περ Ἀχαιοὶ¹
 ἐκ πεδίου νίσοντο σὺν ἵπποισιν καὶ ὅχεσφι·
 120 τῇ ρ' \ίπιπω/ τε καὶ ἄρμα \δι_έλασσ'* /, |οὐδὲ πύλη|σι
 |εῦρ' \έπικειμένας*/ σανίδας καὶ |μακρὸν ὀχῆ|Φα,
 ἀλλὰ \πεπταμένας/ ἔχον _ \άνδρες/, |εἴ τιν' ἔται|ρων
 |έκ πολέμοι| \ίόντα/ σαΦώσει|αν μετὰ νῆ|Φας.
 τῇ ρ' ίθὺς φρονέων| ἵππους _ ἔχε, |τοὶ δ' ἄμ' ἔπον|το
 125 |όξεΦα κε|κλήγοντες· ἔφαντο γάρ οὐκέτ' Ἀχαιοὺς
 σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νησὶ μελαίνησιν πεσέεσθαι,
 |νήπιοι· ἐν| δὲ πύλησι _ δύ' \άνδρ'/ |εῦρον ἀρίσ|τω,
 νῖας ὑπερθύμους Λαπιθάων αἰχμητάων,
 τὸν μὲν Πειριθόου νῖα, κρατερὸν Πολυποίην,

114 ἵπποισιν καὶ ὅχεσφιν 116 πρόσθεν 120 ἵππους – διήλασεν 121 ἐπικεκλιμένας
 122 ἀναπεπταμένας – ἀνέρες 123 φεύγοντα 127 überl. ἀνέρας, ἀρίστους; Zenodot und Aristophanes ἀνέρε, ἀρίστω 128 so überl.; Zenodot, Aristophanes νῖε ὑπερθύμω

113-117 Vorverweis auf N 384-393. **113** ~ 3, 127; P 497 νήπιοι, οὐδ' ἄρ' ἔμελλον ἀναιμωτεί γε νέεσθαι; O 287 ἀνέστη κῆρας ἀλύξας#, Φ 565 θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξαι#, N 395 δηίων ὑπὸ χεῖρας ἀλύξας#; Π 687 κῆρα κακήν. **114 f.** ~ Ξ 46 μὴ πρὶν πὰρ νηῶν προτὶ Ίλιον ἀπονέεσθαι (Drohung Hektors). **114** ~ 119, s.d.; vgl. E 107 ἵπποιιν καὶ (!) ὅχεσφιν#. **115** = Θ 499 (Hektor). **116** ~ E 68 θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψε#. **117** ~ O 446 Πουλυδάμαντος ἔταιρον ἀγανοῦ (!) Πανθοίδαο, s.d. – Sechzehnsilbig, mit ἔγχει vor Vokal (!) und ion. -ου vor Konsonant. **118 f.** ~ N 675 νηῶν ἐπ' ἀριστερά; Φ 4 πρὸς (!) πόλιν, ἥ περ Ἀχαιοὶ ἀτυζόμενοι φοβέοντο. **118** Leicht restituierbar, aber kontextgebunden. **119** ~ 123, 114; die 2. Vershälfte auch E 219 u.ö., I 384 (s.d.). – Ionisch; nicht †#νίσοντ' ἐκ πεδίοιο, weil dies wohl noch vorläge. **120** Wie Λ 528 #κεῖσ' ἵππους τε καὶ ἄμρ' ίθύνομεν; ~ K 564 ως εἰπὼν τάφροιο διήλασε (!) μώνυχας ἵππους. Vgl. Ψ 527 παρέλασσ', οὐδ(έ). **121** ~ 291, N 124. – ἐπικλίνω nur hier; vgl. ζ 19 θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί#. **122 f.** Vgl. Φ 531 f. πεπταμένας ἐν χερσὶ πύλας ἔχετ', εἰς δὲ λαοὶ | ἔλθωσι προτὶ ἄστυ πεφυζότες (Priamos). **123** ~ Z 480 #ἐκ πολέμου ἀνιόντα, Λ 752 #ἐκ πολέμου ἐσάωσε (s.d.); P 149 πῶς κε σὺ χείρονα φῶτα σαώσειας μεθ' ὅμιλον. – Ehemaliges †#φεύγοντ' ἐκ πολέμοιο (vgl. Λ 590, Σ 307) läge wohl noch vor. **124** ~ N 135 οἱ δ' ίθὺς φρόνεον. **124 f.** ~ 251 f., N 833 f. τοὶ δ' ἄμ' ἔποντο | ήχη θεσπεσίη, bzw. P 759 #οῦλον κεκλήγοντες. **125 f.** ~ 106 f., s.d. **127** ~ 113, s.d. Vgl. 447 δύ' ἀνέρε δήμου ἀρίστω#. **128** ~ Ξ 15 #Τρῶας ὑπερθύμους. **129 f.** Als epische Fünfzehnsilbler lesbar, aber wohl nicht alt. **129** ~ 182; B 740 f. Πολυποίης, | νίδος Πειριθόοιο. – νῖα (auch O 419, 427, νῖ' N 185; s.d.) ist eine pseudoarchaische Analogiebildung zum Plural νῖας, für deren Urheber altes νιόν (← *νιόν) ionisch klang (~ νιοῖσιν τ 418, νιούς*).

- 130 τὸν δὲ Λεοντῆα, βροτολοιγῷ ἵσον Ἀρηῇ.
 τῷ μὲν ἄρα προπάροιθε πυλάων ὑψηλάων
 |έστασαν ὥσι [δτε] τε δρύες ὅρεσσι/ |ὑψικάρη|νοι,
 |αἴ τ' ἄνεμον| μίμνουσι καὶ _ \όμβρον/ |ἵματα πάντα,
 \ρίζη|σι/ μηεγάλη|σι \διηνεκέσσ*/ ἀραρυῖαι·
- 135 |ώς ἄρα τῷ χείρεσσι \πεποιθότ'/ |ήδε βίη|φι
 μίμνον ἐπερχόμενον μέγαν Ἀσιον, οὐδὲ φέβοντο.
 οἵ δ' ίθὺς πρὸς τεῖχος ἐῦδμητον βόας αὔας
 ὑψόσ' ἀνασχόμενοι ἔκιον μεγάλω ἀλαλητῷ
 Ἀσιον ἀμφὶ ἄνακτα καὶ Ἰαμενὸν καὶ Ὁρέστην
- 140 Ἀσιάδην τ' Ἄδάμαντα Θώωνά τε Οἰνόμαον τε.
 οἵ δ' ἦτοι εἴως μὲν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
 ὅρνυνον ἔνδον ἔόντες ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν·
 |αὐτὰρ ἔπει| δὴ τεῖχος ἐπ_εσσυμένους| \νόησαν/
 Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ιαχή τε φόβος τε,
- 145 |ἐκ δὲ τῷ ἀγίξαντε πυλάων |πρόσθε μαχέσθην
 \δειοισι/ σύ|εσσι Φεξοικότε, |τῷ τ' ἐν ὅρεσσι

132 οὕρεσιν 133 ὑετὸν 134 ρίζησιν – διηνεκέεσσ’ 135 πεποιθότες 143 ἐνόησαν
 146 ἀγροτέροισι

130 ~ B 745 Λεοντεὺς ὄζος Ἀρηος#. Das dreigliedrige Epitheton sonst nur von Hektor und Achilleus (Λ 295, N 802; Y 46). **131** ~ 454 f. πύλας ... | ... ὑψηλάς; E 574 #τῷ μὲν ἄρα; Z 307, X 35 προπάροιθε πυλάων#, X 6 Ἰλίου προπάροιθε πυλάων τε Σκαιάων. **132 ff.** Altes Gleichnis, vom ionischen Dichter neu auf zwei Personen bezogen. **132** ~ Δ 331, 334 u.ö. #έστασαν; ὑψικάρηνος nur hier. Wie N 390, 471, 571 u.ö. **133** ~ Ο 620 #ἡ τε μένει (der Fels); ὑετός nur hier. – Vgl. 286, E 91 Διὸς ὄμβρος#. **134** ~ E 744 πρυλεεσσ’ ἀραρυῖαν#, N 407 δύω κανόνεσσ’ ἀραρυῖαν#. **135** ~ 153, 256; H 7 ὡς ἄρα τῷ Τρώεσσιν ἐελδομένοισι φανήτην. – Dualvers, aus anderem Kontext als 132 ff. **136** ~ A 535, X 252 #μεῖναι ἐπερχόμενον, Θ 536 #μείνῃ etc.; E 527, Ο 622 ὡς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον οὐδὲ φέβοντο; μέγαν Ἀσιον nur hier. **137** ~ 36, 154; H 238 f. βῶν | ἀζαλέην, P 492 f. βοέης ... | αὔησι στερεῆσι. **138** ~ X 34 #ὑψόσ' ἀνασχόμενος; Λ 594, Ο 298, P 234 #δούρατ' (!) ἀνασχόμενοι; Ξ 393 οἵ δὲ ξύνισαν μεγάλω ἀλαλητῷ#. **139** ~ 193 αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα καὶ Ἰαμενὸν καὶ Ὁρέστην. **140** ~ N 759 Ἀσιάδην τ' Ἄδάμαντα καὶ Ἀσιον Ὑρτάκου νιόν; E 152 Θώωνά τε, 706 Οἰνόμαον τε#. **141** ~ Σ 378, 585 #οἵ δ' ἦτοι ... μέν; Ο 277 #ὡς Δαναοὶ εἴως μέν u.ä.; Γ 156 u.ö. ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς#. – Ionisch, ebenso wie der nächste Vers (kein Dual). **142** ~ 243 ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης#; Λ 767 #νῷ δὲ (!) ἔνδον ἔόντες (!). **143** ~ Ο 395 #αὐτὰρ ... ἐνόησε#. – Pluralvariante, hier in der Anwendung auf zwei Personen. **144** = Ο 396, s.d. **145** ~ E 575 αὐτῷ δὲ στρεφθέντε μετὰ πρώτοισι μαχέσθην. – Ursprünglich wohl nach einem Hauptsatz. **145 ff.** ~ N 471 f. ἀλλ' ἔμεν', ὡς ὅτε τις σῦς οὕρεσιν ἀλκὶ πεποιθώς, | ὃς τε μένει κολοσυρτὸν ἐπερχόμενον πολὺν ἀνδρῶν. **146** ~ Λ 293 σεύη ἐπ' ἀγροτέρω συῖ καπρίω (!) ἡε λέοντι (s.d.); Γ 150 f. ἀγορηταὶ | ἐσθλοί, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵ τε καθ' ὄλην u.ä.; Ξ 290 ὅρνιθι λιγυρῇ ἐναλίγκιος, ἦν τ' ἐν ὅρεσσι (s.d.).

ἀνδρῶν | ἡδὲ κυνῶν| \δέχθον*/ _ κολο|συρτὸν ἴόν|τα,
 δοχμώ τ' ἀīσ|σοντε περὶ _ \σφῶιν/ | Μάγνυτον ὕλην
 πρυμνὴν \έκτάμινοντε*, πολὺς δ'| _ ὑπὸ/ | κόμπος ὁδόν|των
 150 \γίνετ', | εἰς δ' κέ τίς τε βαλὼν ἐκ | θυμὸν ἔλη|ται.
 ὡς τῶν κόμπει χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσι φαεινὸς
 ἄντην |βαλλομένων| μάλα |γάρ κρατερῶς| \μάχοντο/,
 λαοῖσιν καθύπερθε πεποιθότες ἡδὲ βίηφι.
 οἵ δ' ἄρα χερμαδίοισιν ἐϋδμήτων ἀπὸ πύργων
 155 βάλλον, ἀμυνόμενοι σφῶν τ' αὐτῶν καὶ κλισιάων
 νηῶν τ' ὠκυπόρων· νιφάδες δ' ὡς |πίπτον ἔρα|ζε,
 |άς τ' ἀνεμοι| ζαFής, νέφε_ _ \έρε|βεννὰ* / δονή|σας,
 ταρφειὶδάς \κατέχευF'| / ἐπὶ _ χθονὶ |πουλυθοτεύρῃ·
 ὡς τῶν ἐκ χειρῶν βέλεα| _ ριέFον, |ήμεν Ἀχαι|Fῶν
 160 ἡδὲ καὶ [έκ] Τρώων· κόρυθες δ' ἀμφ' αὖν ἀὔτευν
 βαλλόμεναι μυλάκεσσι καὶ ἀσπίδες ὄμφαλόεσσαι.
 |δή ῥα τότ' \οἴ||μωξέ/ τε καὶ| _ Fῷ πε|πλήγετο μη|ρώ

147 δέχαται 148 σφίσιν 149 ἀκτάμινοντες, ὑπαὶ δέ τε 150 γίνεται 152 ἐμάχοντο
 157 σκιόεντα 158 κατέχευεν 161 βαλλομένων Aristarch 162 ὄμωξέν

148 f. ~ Λ 417 f. (Eberjagd) ἀμφὶ δέ τ' ἀīσσονται, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὁδόντων | γίνεται.
149 ~ N 390 f., Π 483 f. πίτυς ..., τήν τ' οὔρεσι ... | ἔξεταμον πελέκεσσι νεήκεσι νήϊον εῖναι, Γ 62 #νήϊον ἀκτάμινησιν; πρυμνός, (ἐκ)τάμνω nur hier in dieser Verwendung. – Vgl. Θ 380 πολὺς δ' _ ὑπὸ κόμπος ὄρωρει#. In der überlieferten Fassung an Λ 417 angeglichen, vor ὑπαὶ steht nun der ion. Plural. **150** ~ Φ 112 ὅππότε τις καὶ ἐμεῖο Ἀρῃ ἐκ θυμὸν ἔληται, Χ 68 τύψας ἡὲ βαλὼν ρεθέων ἐκ θυμὸν ἔληται; Θ 338 #ώς δ' ὅτε τίς τε κύων. **151** ~ Δ 420 δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἄνακτος. – Ion. Plural statt Dual; das Denominativ κομπέω nur hier. **152** ~ I 574 #πύργων βαλλομένων, 694 μάλα γάρ κρατερῶς ἀγόρευσε# (u.ä.). – Hier auf zwei Kämpfer angewandt. **153** ~ (s. d.) 135, 256. – Silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν, ein attributiv verwendetes Adverb und Plural statt Dual. **154 ff.** Als epische Fünfzehnsilbler lesbar, aber mit kontrahiertem σφῶν und z. T. jungen Parallelen. **154 f.** ~ Λ 265 u. ö. μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν#; κ 121 f. οἴ ῥ' ἀπὸ πετράων ἀνδραχθέσι χερμαδίοισι | βάλλον, φ 371 #βάλλων χερμαδίοισι; Χ 195 ἐϋδμήτους ὑπὸ πύργου#, Π 700 ἐϋδμήτου ἐπὶ πύργου (!)#. **155 f.** ~ 179 #νηῶν ἡμύνοντο; N 109 f. ἀμυνέμεν οὐκ ἐθέλουσι | νηῶν ὠκυπόρων; B 91 u. ö. νεῶν (!) ἄπο καὶ κλισιάων# (formelhaft). **155** ~ χ 214 ἀμυνέμεναι δὲ οἴ αὐτῷ#; T 302 σφῶν (!) δ' αὐτῶν (fem.!) κήδε' (!) ἐκάστη#. **156 ff.** ~ 278-283; T 357 f. ὡς δ' ὅτε ταρφειαὶ νιφάδες Διὸς ἐκποτέονται | ψυχραὶ ὑπὸ βιτῆς αἰθρηγενέος Βορέαο. **156** ~ Σ 552 #δράγματα ... πίπτον ἔραζε#. **157** ~ E 525, Λ 63 νέφεα σκιόεντα#. Vgl. X 309 διὰ νεφέων ἐρεβεννῶν#. **160 f.** ~ 338 f.; Π 105 #πήληξ βαλλομένη καναχὴν ἔχε, 214 κόρυθές τε καὶ ἀσπίδες ὄμφαλόεσσαι#. **160** ~ N 441 αὖν ἀὔσεν (der Brustpanzer); B 417, Θ 537, T 5 πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἐταῖροι#. – Am Versende mit ionischer Kontraktion. **161** μύλαξ nur hier. **162** ~ O 397 #ὄμωξέν (!) τ' ἄρ' ἔπειτα etc., s. d. – Im Hexameter silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν, kein Digammareflex.

Ἄσιος Ὑρτακίδης, καὶ ἀλαστήσας ἔπος ηῦδα·
 „Ζεῦ πάτερ, ἦ ρά νυ καὶ σὺ φιλοψευδῆς ἐτέτυξο
 165 πάγχυ μάλ· οὐ γάρ ἔγωγ' ἐφάμην ἥρωας Ἀχαιοὺς
 σοχῆσεν | ἡμέτερόν| γε μένος καὶ | χεῖρας ἀπ|τους.
 οἵ δ', ὡς τε σφῆκες μέσον αἰόλοι ἦὲ μέλισσαι
 οἰκία ποιήσωνται ὁδῷ ἐπὶ παιπαλοέσσῃ,
 οὐδ' ἀπολείπουσιν κοῖλον δόμον, ἀλλὰ μένοντες
 170 ἄνδρας θηρητῆρας ἀμύνονται περὶ τέκνων,
 ὡς οἴ γ' οὐκ ἐθέλουσι πυλάων | καὶ δύ' ἐόν|τε
 χάσσασθαι, πρίν γ' | ἡ|Φὲ κατα|κτάμεν | ἡ|Φὲ Φάλῶ|ναι.“
 ὡς |φάτ'|, |οὐδὲ Δι|Φὸς πεῖθε _ φρένα |ταῦτ' ἀγορεύ|ων.
 |Ἐκτορι γάρ| Φοί θυμὸς |βούλετο/ |κῦδος δρέ|ζαι.
 175 ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλησι μάχην ἐμάχοντο πύλησιν·
 ἀργαλέον δέ με ταῦτα θεὸν ὡς πάντ' ἀγορεῦσαι·
 πάντῃ |γάρ περὶ τεῖχος ὁρώρει |θεσπιδα|Φὲς πῦρ
 |λαΐνον· Ἀργεῖοι δὲ καὶ ἀχνύμενοί περ ἀνάγκη
 νηῶν ἡμύνοντο. θεοὶ δ' ἀκαχείατο θυμὸν

168 v.l. ποιήσονται 171 v.l. οἴδ' 173 ἔφατ' 174 ἐβούλετο

163 ~ 96; Z 54 καὶ ὁμοκλήσας ἔπος ηῦδα#; α 252 τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηύδα Παλλὰς Ἀθήνη, Ο 21 #ἐκρέμω· ἡλάστεον (!) δὲ θεοί. 164 ~ H 446, Θ 236 #Ζεῦ πάτερ, ἦ ρά τις / τιν(α); Π 622 θνητὸς δέ νυ καὶ σὺ τέτυξαι# (Meriones), Θ 163 γυναικὸς ἄρ' ἀντὶ τέτυξο# (Hektor); φιλοψευδῆς nur hier. 165 ~ ξ 367 #πάγχυ μάλ', ὅττι; X 298 Δηῆ-φοβον γάρ ἔγωγ' ἐφάμην ἥρωα παρεῖναι. 166 ~ Θ 450 πάντως, οῖον ἐμόν γε μένος καὶ χεῖρες ἄσπτοι (Zeus) u.ä. 167-171 ~ Π 259-265. – Ionische Hexameter (167 μέσον, 169 silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν, Dual erst 171 am Schluss). 167 f. ~ Π 259 f. αὐτίκα δὲ σφήκεσσιν ἐοικότες ἐξεχέοντο | εἰνοδίοις. 167 ~ 141, 171; T 404 πόδας αἰόλος ἵππος#. – Formelhaftes #οἱ δ' ὡς τ(ε) bezieht sich hier auf zwei Personen, anders Λ 67, Ο 271 u.ö. 168 ~ Π 261 ὁδῷ ἐπὶ οἰκί' ἔχοντας#; ρ 204 δόδον κατὰ παιπαλόεσσαν#. 170 ~ 142 ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν#, s.d., bzw. Π 265 ἀμύνει οῖσι τέκεσσι#; Φ 574 #ἀνδρὸς θηρητῆρος. 171 ~ N 236 αἱ κ' ὅφελός τι γενώμεθα καὶ δύ' ἐόντε#. 172 ~ Ο 557 f. πρίν γ' ἦὲ κατακτάμεν ἦὲ κατ' ἄκρης | Ἰλιον αἴπεινὴν ἐλέειν, s.d. 174 = Ο 596. 175 ~ Ο 414 ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλησι μάχην ἐμάχοντο νέεσσιν (!). 176 ~ 410, Ρ 252, Υ 356 #ἀργαλέον δέ μοί ἐστι (Sarpedon, Menelaos, Achilleus); A 365 οἰσθα· τίη τοι ταῦτα ἰδυίη πάντ' ἀγορεύω (Achilleus); Λ 58 θεὸς (!) ὡς τίετο δῆμω# (s.d.) und sonstiges /-n./, /-s./ vor postponiertem ὡς. 177 f. ~ 440 f.; Ο 597 f. ἵνα νηυσὶ κορωνίσι θεσπιδαὲς πῦρ | ἐμβάλοι; X 168 διωκόμενον περὶ τεῖχος#. – ‘Feuer rings um die Mauer, die steinerne’ hier metaphorisch für ‘voll entbrannter Kampf’; offenkundig einem anderen Kontext entnommen. 178 ~ (s.d.) Ο 133 καὶ ἀχνύμενός περ ἀνάγκη#, Ξ 128 καὶ οὐτάμενοί περ, ἀνάγκη#. 179 ~ 155 f. ἀμυνόμενοι ... | νηῶν, anders 142 ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν#, 227 ἀμυνόμενοι περὶ νηῶν#; Z 486 μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ#.

- 180 πάντες, | οἱ/ Δαναοῖς μάχης \έπιρροθοι/ ἦσαν.
σὺν δ' ἔβαλον Λαπίθαι πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα.
ἔνθ' αὖ Πειριθόου νιός, κρατερὸς Πολυποίτης,
δουρὶ βάλεν Δάμασον κυνέης διὰ χαλκοπαρήου·
οὐδὲ ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν, ἀλλὰ διαπρὸ
185 αἰχμὴ χαλκείη ρῆξ ὀστέον, ἐγκέφαλος δὲ
ἔνδον ἀπας πεπάλακτο, δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα·
αὐτὰρ ἔπειτα Πύλωνα καὶ Ὄρμενον ἔξενάριξεν.
νιὸν δ' Ἀντιμάχοι Λεοντεὺς ὅζος Ἀρηος
Ἴππόμαχον βάλε δουρὶ κατὰ ζωστῆρα τυχήσας.
190 αὗτις δ' ἐκ κολεοῦ ἐρυσσάμενος ξίφος ὁξὺ
Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον ἐπαΐζας δι' ὄμιλου
πλῆξ αὐτοσχεδίην· δ' [ἄρ] [Unit]ος | οῦδει ἐρείσθη·
αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα καὶ Ιαμενὸν καὶ Ὁρέστην
πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
195 δφρ' οἱ | τοὺς ἐνάριζον ἀπ' _ | ἔντεα μαρμαίροντα,
τόφρ' οἱ Πουλυδάμαντι καὶ Ἐκτορὶ κοῦροι ἐποντο,
οἱ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
τεῖχός τε ρήξειν καὶ ἐνιπρήσειν πυρὶ νῆας,

180 ὅσοι - ἐπιτάρροθοι

180 ~ Φ 428 f. τοιοῦτοι νῦν πάντες, ὅσοι (!) Τρώεσσιν ἀρωγοί | εἰεν; wie (s.d.) Σ 37 f. θεαὶ ... | πᾶσαι, ὅσαι (!) κατὰ βένθος ἀλὸς Νηρηΐδες ἦσαν, bzw. Λ 366 ἐπιτάρροθός ἐστι#, P 339 μάχης ἐπιτάρροθον εἶναι# u.ä. **181** ~ 244 u.ö.; Δ 447, Θ 61 #σύν ρ' ἔβαλον ρίνούς. **182** ~ 129. – Als ep. Fünfzehnsilbler lesbar, aber wohl nicht älter als der Kontext. **183** ~ Λ 144, 321, Υ 437 #δουρὶ βαλών; Υ 397 νύξε κατὰ κρόταφον κυνέης διὰ χαλκοπαρήου (!), ähnlich P 294. – Ionisch (silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν, -ου#). **184 ff.** ~ Υ 398 ff., Λ 96 ff. **184 f.** ~ Υ 398 f. ... ἀλλὰ δι' αὐτῆς | etc.; Λ 97 (s.d.) #ἀλλὰ δι' αὐτῆς ἥλθε καὶ ὀστέου, ἐγκέφαλος δέ; Φ 164 f. οὐδὲ διαπρὸ | ρῆξε σάκος. **186** = Υ 400, Λ 98. **187** ~ 193; Λ 422 αὐτὰρ ἔπειτα Θόωνα καὶ Ἐννομον ἔξενάριξε. **188** ~ Λ 123 #νίέας Ἀντιμάχοι δαΐφρονος, s.d.; Β 745, Ψ 841 Λεοντεὺς ὅζος Ἀρηος#. – Wohl nur aus Zufall fünfzehnsilbig. **189** ~ P 15 Πάτροκλον βάλε δουρὶ κατὰ κρατερήν ύσμίνην, Η 14 #Ιφίνοον etc.; Ε 579 ἔγχει νύξε, κατὰ κληϊδα τυχήσας#. **190** ~ Ε 697 u.ö. #αὗτις δ(ε); Α 194 #ἔλκετο δ' ἐκ κολεοῦ μέγα ξίφος; Ξ 496, Υ 284, Φ 116 ἐρυσσάμενος ξίφος ὁξύ#. **191** ~ Α 50 #ούρηας μὲν πρῶτον ἐπώχετο (u.ä.). **191 f.** ~ P 293 f. ἐπαΐζας δι' ὄμιλου (!) | πλῆξ αὐτοσχεδίην κυνέης διὰ χαλκοπαρήου (!). **192** Vgl. Η 145, Λ 144 δ' δ' ὕπτιος οῦδει ἐρείσθη#. **193** ~ 187 bzw. 139; Π 415 αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύμαντα καὶ Ἀμφοτερὸν καὶ Ἐπάλτην. **194** = {Θ 277}, Π 418. Holodaktylus mit ion. /-s-/. **195 f.** ~ Ο 343 #δφρ' οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' _ ἔντεα, τόφρα δ' Ἀχαιοί (s.d.); Π 279 σὺν _ ἔντεσι μαρμαίροντας#. **196 ff.** ~ 88 ff. **196** ~ 88 οἱ μὲν ἄμ' Ἐκτορ' (!) ἴσαν καὶ ἀμύμονι Πουλυδάμαντι. **197** = 89. **198** ~ 90 #τεῖχος ρήξάμενοι, 308 τεῖχος ἐπαΐζαι διά τε ρήξασθαι ἐπάλξεις; Ξ 47 #πρὶν πυρὶ νῆας ἐνιπρήσαι, I 653 πυρὶ νῆας#.

- [οἵ β'] ἔτι *μερμέριζον ἐφεστατοῖτες παρὰ τάφοι.
- 200 ὅρνις | γάρ σφιν ἐπελθε \περησέμεν*/ μεματῶσι,
 | αἰγετὸς \αἴθων/, ἐπ' ἀριστερὰ | λαβὸν ἐφέργων,
 | δαφοινὸν/ δράκοντα φέρων| _ ὄνυχεσσι πέλωρον
 | ζωφόν, ἔτ' ἀσπαίροντα, καὶ _ οὐ πω | λήθετο χάριμης.
 κόψε | γάρ | τὸν/ ἔχοντα κατὰ στῆθος παρὰ δειρὴν
 | γαλεὶς ὁπίσσω/. δ' ἀπὸ | Φιέθεν | ἵκε χαμᾶζε
 ἀλγήσας ὀδύνῃσι, | μέσσοι δὲ/ | κάββαλ' ὁμίλοι,
 αὐτὸς δὲ κλάγιξας πέτετοι _ πνοιῆς ἀνέμοιο.
 Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, | ὡς/_ Φίδον | αἰγόλον +δπφιν
 | κείμενον ἐνι μέσσοισι, Διβὸς τέρας \μεγάλοιο/.
- 210 δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἐκτορα εἶπε παραστάς·
 „Ἐκτορ, ἀεὶ μὲν πώς μοι ἐπιπλήσσεις ἀγορῆσιν
 ἐσθλὰ φραζομένω, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικε
 δῆμον ἔόντα παριέξ ἀγορευέμεν, | οὔτ' ἐνὶ βουλῇ
 οὔτ' \ένι πτολέμοι/, σὸν δὲ _ κράτος | αἰγέν ἀφέξειν.
 νῦν αὖτ' | ἐκφερέω, ὡς μοι _ δοκεῖ | ἔμμεν/ ἀριστα·
- 215

199 μερμήριζον 200 περησέμεναι 201 ύψιπέτης 202 φοινήντα 204 αὐτὸν
 205 ἴδνωθεὶς ὁπίσω 206 μέσω δ' ἐνι mit vv.ll. ἐν, ἐγ- 208 ὅπως - +δπφιν Ed. West,
 überl. δφιν 209 αἰγιόχοιο 214 ποτ' ἐν πολέμῳ 215 εἶναι

199 ~ 52 #χείλει ἐφεσταότες (die Pferde, s.d.); Φ 206 #οἵ β' ἔτι (relativ). – Hauptsatz nach zwei Relativsätzen, im Hexameter mit pronominal wiederaufgenommenem Subjekt.
200-203 ~ 218-221. **200 ff.** ~ N 821 f. ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὅρνις | αἰετὸς ύψιπέτης· ἐπὶ δ' ἵαχε λαὸς Ἀχαιῶν (s.d.); o 160 f. ... | αἰετὸς ἀργήν χῆνα φέρων ὄνυχεσσι πέλωρον. **200** (~ 218) Wie I 361 ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας#. **201 ~ 240** ἐπ' ἀριστερά. Vgl. O 690 αἰετὸς αἴθων#. **202** (220) Vgl. B 308 δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινός#; φοινήεις nur hier. **203 ~ 221** #ζωόν; 393 ὅμως δ' οὐ λήθετο χάρμης#, s.d. **204 ~ P 606** κατὰ στῆθος παρὰ μαζόν#; Γ 371, 396, Λ 26 δειρήν#. – Vgl. Φ 262 φθάνει δέ τε καὶ τὸν ἀγοντα#; im Hexameter ion. αὐτὸν für anaphorisches τόν. **205 f.** Im Hexameter zweimal ion. /-s-/ statt /-ss-/. **205 ~ 221;** N 618 #ἰδνῷθη δὲ πεσών (s.d.); Z 62 δ' ἀπὸ ἔθεν ὕσατο χειρί#; Θ 134 u.ö. ἵκε χαμᾶζε#. Vgl. z.B. Π 403 #ἵστο ἀλείς. **206 ~ E 354** #ἀχθομένην ὀδύνησι; Θ 249 πὰρ δὲ Διὸς βωμῷ περικαλλέϊ κάββαλε νεβρόν#. **207 ~ Ψ 367,** β 148 μετὰ πνοιῆς ἀνέμοιο#; Ω 342, α 98 u.ö. ἄμα etc. **208 ~ Ο 436** #Αἴας δ' ἐρρίγησε, 466 #Τεῦκρος etc.; wie Λ 459 Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ὅπως _ ἴδον αἴμ' Ὄδυσσηο, s.d. – 1. Vershälften ionisch verändert (ὅπως statt ὡς, hier nicht die Alternative ἐπεί). **209 ~ Σ 507** #κεῖτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι; E 742, π 320 Διὸς τέρας αἰγιόχοιο#. Vgl. u.a. Z 304 Διὸς κούρη μεγάλοιο#, Ξ 417 Διὸς μεγάλοιο κεραυνός#. **210 = 60.** **211 ~ Γ 59,** Z 333, 382, N 775 #Ἐκτορ, ἐπεί; Ψ 648 #ώς μεν ἀεὶ (!) μέμνησαι. – Metrisch gekürztes ἀεί (ἄ), das den Digamma Schwund voraussetzt, nur hier und o 379. **212 ~ φ 319** ἐνθάδε δαινύσθω, ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικε. **213** δῆμος in dieser Verwendung nur hier. **213 f. ~ B 202** οὕτε ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος οὔτ' ἐνὶ βουλῇ. **215 ~ I 103,** N 735 αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὡς μοι _ δοκεῖ εἶναι ἀριστα (s.d.).

- μὴ ἴομεν Δαναοῖσι μαχησόμενοι περὶ νηῶν.
 ὥδε |γάρ \τελέεσθ' | ὁΓίομαι, |εὶ ἐτεξόν| γε
 |Τρωσὶ δδ' ὅρινις ἥλθε \περησέμεν/ μεμαΓῶ|σι,
 {Ιαὶ|ετὸς \αῖ|θων/, ἐπ' ἀριστερὰ |λαΓὸν ἔΓέριγων,}
 \δαφοινὸν/ δράκοντα φέρων| _ ὀνύχεσσι πέλωρον
 |ζωΓόν· ἄφαρ| δ' ἀφέηκε _ πάρος [φίλα] |Φοικί' ίκεσθαι,
 |ούδ' ἐτέλεσσε φέρων \δόμεν τέκεσσι/ ἔΓοισι.
 ώς ἡμεῖς, εἴ πέρ τε πύλας καὶ τεῖχος Ἀχαιῶν
 ρήξομεθα σθένει μεγάλω, εἴξωσι δ' Ἀχαιοί,
 οὐ κόσμω παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ' αὐτὰ κέλευθα·
 πολλοὺς γάρ Τρώων καταλείψομεν, |ούς κεν Ἀχαι|φοὶ
 χαλκῷ *δηῆσωσι/ ἀμυνόμενοι περὶ νηΓῶν.
 |ῶδε χ' ὑποικρίναιτ' \οἰωνιστής/, |δς σάφα θυμοῖ
 Φειδεῖη τεράων| καὶ οἱ πειθοίατο λαοί.“
 230 τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἵδων προσέφη κορυθαιόλος “Ἐκτωρ·
 „Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκέτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·
 οἰσθα καὶ ἄλλον μῆθον ἀμείνονα τοῦδε νοήσαι.

217 ἐκτελέσθαι 218 Aristarch, Edd.; überl. ἐπῆλθε – περησέμεναι 219 öfters fehlend
 – ύψιπέτης 220 φοινήνεντα 222 δόμεναι τεκέεσσιν 227 δηώσωσιν 228 θεοπρόπος

216 ~ ω 462 #μὴ ἴομεν; Λ 469 ι.ö. #ἄλλ' ἴομεν, Ξ 128 #δεῦτ' ἴομεν; Ζ 84 #ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ(α), Β 801 ἔρχονται πεδίοιο μαχησόμενοι προτὶ ἄστυ, Γ 137 μαχήσονται περὶ σεῖο# (Iris zu Helena). **217** ~ Η 353 #ἔλπομαι ἐκτελέσθαι; Ο 292 #ώς καὶ νῦν ἔσσεσθαι ὅῖομαι; Θ 423, γ 122 εἰ ἐτεόν γε#. – Vgl. A 204 τὸ δὲ καὶ τελέεσθαι ὅῖω#, α 201 καὶ ώς τελέεσθαι ὅῖω#, wie Λ 834. **218-221** ~ 200-203. **218** ~ 200 #ὅρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε etc. **219 f.** = 201 f. **221** ~ 203, 205; α 21 πάρος ἦν γαῖαν ίκεσθαι#, Ξ 286 πάρος Διὸς δσσε ἰδέσθαι#. **222** ~ Α 108 οὐδ' ἐτέλεσσας#, ν 212 οὐδ' ἐτέλεσσαν#; α 433 ι.ö. κτεάτεσσιν ἐοῖσι(v)# gegenüber Π 265, Ρ 133, κ 61 οῖσι τέκεσσι(v)“. **223** ~ Β 328 #ώς ἡμεῖς (Kalchas); α 188 #ἐξ ἀρχῆς, εἴ πέρ τε, Μ 245 #εἴ περ γάρ τ(ε); Ν 679 πύλας καὶ τεῖχος ἐσᾶλτο#, Δ 34, Χ 99, 507 πύλας καὶ τείχεα, Θ 220, Λ 617, Ν 144, 167, 208 κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν#. – Vierzehnsilbig; die Parallelen stützen καὶ, nicht \ήδε/. **223 f.** ~ 261 f. τεῖχος Ἀχαιῶν | ρήξειν; 90, 418 #τεῖχος ρήξαμενοι. **224** ~ Ν 193 #ῶσε δέ μιν σθένει μεγάλω (s.d.); Ρ 230 εἴξῃ δέ οἱ Αἴας#, Ω 100 εἴξε δ' Ἀθήνη#. **225** ~ ν 77 #κόσμω; Θ 474 ι.ö. παρὰ ναῦφι(v); ι 261 f. οἴκαδε ίέμενοι ἄλλην ὄδον, ἄλλα κέλευθα | ἥλθομεν. **226 f.** ~ δ 257 πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας τανάήκεϊ χαλκῷ. **227** ~ 142, 155, 243; Π 650 #χαλκῷ δηώσῃ, Λ 153 (s. d.) #χαλκῷ δηϊώντες. **228 f.** ~ Ζ 438 ἦ πού τίς σφιν ἔνισπε θεοπροπίων εῦ εἰδώς; α 200 ff. μαντεύσομαι, ώς ἐνὶ θυμῷ | ἀθάνατοι βάλλουσι ..., | οὔτε τι μάντις ἐών οὕτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς. **228** Vgl. u.a. Ν 70 θεοπρόπος οἰωνιστής#. **229** ~ Α 79 Ἀργείων κρατέει καὶ οἱ πειθονται Ἀχαιοί, Ξ 93 καὶ οἱ πειθοίατο λαοί# (s.d.). **230** = Ρ 169, Σ 284; variabler Formelvers. **231** = Σ 285; ~ Η 357 #Ἀντῆνορ etc., s.d. **232 ff.** = Η 358 ff. **232** ~ Ι 104 οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε (!) νοήσει, s.d.

εἰ δ' ἔτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
έξ ἄρα δὴ τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὥλεσαν αὐτοί,
235 δὲ κέλεαι Ζηνὸς μὲν ἐριγδούποιο λαθέσθαι
βουλέων, ἃς τέ μοι αὐτὸς ὑπέσχετο καὶ κατένευσε·
τύνη δ' οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι κελεύεις
πείθεσθαι· τῶν |οῦ τι μετατρέπομ' |οὺδ' ἀλεγίζω,
|εἴτ' ἐπὶ δειξί' ἵωσι _ \προτὶ |ἡμέα δημαν/,
240 |εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ \προτὶ / _ ζόφον |ἡμερόφεντα.
\άμμες / |δὲ μηγάλοι|ο Διὶ δὲ πειθώμεθα βουλῇ,
δὲ πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι Φανάσσει.
εῖς οἰωνὸς ἀριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
|τίπτε σὺ \+δεῖδοας/ πόλεμον καὶ |δηϊοτῆτα;
245 εἴ περ γάρ τ' ἄλλοι γε \μὲν ἀμφὶ κτεινώμεθα πάντες
|νηυσὶ ἐπ' Ἀργείων, σοὶ δ' οὐ _ δέος |εστ' ἀπολέσθαι,
|οῖς οὐ/ κραδίῃ μενεδήλιος |ούδε μαχήμων.
εὶ δὲ [σὺ] |δηϊοτῆτος |έξεαι/, |ἡμέτιν' ἄλλον
|παρφάμενος |\fέπεσσι/ ἀποστρέψεις πολέμοιο,
250 |αὐτίκ' ἔμῳ [ύπὸ] |δουρὶ τυπεὶς _ ἀπὸ θυμὸν δλέσσεις.“
|ῶς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, |τοὶ δ' ἄμ' ἔποντο

239 πρὸς ἡῶ τ' ἡέλιόν τε 240 τοὶ γε ποτὶ 241 ἡμεῖς 244 δείδοικας 245 περὶ¹
247 οὐ γάρ τοι 248 ἀφέξεαι 249 ἐπέεσσιν

233, 235 Fünfzehnsilbig, aber wohl nicht älter als der Kontext. 233 ~ Σ 305 εἰ δ' ἔτεὸν παρὰ ναῦφιν ἀνέστη δῖος Ἄχιλλεύς; ψ 107 f. εἰ δ' ἔτεὸν δὴ | εστ' Ὁδυσεύς. – ἀπὸ σπουδῆς nur hier. 234 ~ Ο 69 #ἐκ τοῦ (!) δ' ἄν (!) τοι ἔπειτα, Σ 96 #αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα; Ζ 234, T 137 φρένας ἔξελετο Ζεύς#. – Ion. /-s-/ statt /-ss-/. 235 ~ Ξ 96, Σ 286 #δὲ κέλεαι; Ο 293 #Ζηνὸς (!) ἐριγδούπου (!); K 243, α 65 πῶς ἄν ἔπειτ' Ὁδυσῆος ἐγὼ θείοι λαθοίμην. 236 ~ Α 273 #καὶ μέν μεν βουλέων (!) ξύνιεν; B 112 (~ I 19, s.d.) σχέτλιος, δὲ πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν. – Ion. -έων mit Synizese. 237 ~ E 485 τύνη δ' ἔστηκας, ἀτὰρ οὐδὲ ἄλλοισι κελεύεις. 238 ~ A 160 τῶν οὐ τι μετατρέπη οὐδὲ ἀλεγίζεις#. 239 ~ ι 26, ν 240 πρὸς (!) ἡῶ τ' ἡέλιόν τε#; E 267 ὅσσοι ἔασιν ὑπὲ _ ἡῶ τ' ἡέλιόν τε#. Vgl. I 240 u. ö. ἡῶ δῖαν# 240 ~ Ψ 51 ύπὸ ζόφον ἡερόεντα#. 241 f. ~ B 669 ἐκ Διός, δὲ τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει; Σ 366 σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις# (Hera). 243 ~ 142, 227; Ο 496 ἀμυνομένω περὶ πάτρης#, s.d. 244 ~ 181, H 29, Y 124 πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα#. 245 ~ Δ 261 f. εἴ περ γάρ τ' ἄλλοι γε κάρη κομόωντες Ἄχαιοι | δαιτρὸν πίνωσιν. 246 ~ T 236 #νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων; A 515 #ἢ ἀπόειπ', ἔπει οὐ τοι ἐπι δέος; ε 347 (~ θ 563) οὐδέ τι τοι παθέειν δέος οὐδὲ ἀπολέσθαι#. 247 ~ Γ 60 αἰεί τοι κραδίη πέλεκυς ὡς ἔστιν ἀτειρής; N 228 καὶ γὰρ τὸ πάρος _ μενεδήιος ἥσθα#. 248 Vgl. Ξ 129 ἐχώμεθα δηϊοτῆτος#. 249 ~ Y 256 ἀλκῆς δ' οὐ μ' ἐπέεσσιν ἀποστρέψεις μεμαῶτα. 250 Wie Λ 433 #ἢ κεν ... δλέσσης#, Π 861 #φθήη ... δλέσσαι#. 251 = N 833, β 413 u. ö.

255 Φηχῇ |θεσπεσίῃ· ἐπὶ δὲ Ζεὺς |τερπικέραυνος
 \δρσ' / ἀπ' Ἰδαίων ὄρέων | ἀνέμοιο θύελλαν,
 ἥ δ' ἴθὺς νηῶν κονίην φέρεν· αὐτὰρ Ἀχαιῶν
 θέλγε νόον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἐκτορὶ κῦδος ὅπαζε.
 τοῦ περ δὴ τεράεσσι πεποιθότες ἡδὲ βίηφι
 ρήγνυσθαι μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν πειρήτιζον.
 κρόσσας μὲν πύριγων Φέρυον|, — καὶ ἔ|ρειπον +ἐπάλιξις,
 στήλας τε προβλῆτας ἐμόχλεον, ἀς ἄρ' Ἀχαιοὶ
 260 πρώτας ἐν γαίῃ θέσαν ἔμμεναι |ἔχματα πύριγων·
 τὰς οἵ γ' |αὐγέρυον|, ἔλποντο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
 ρήξειν. οὐδέ νύ πω Δαναοὶ χάζοντο κελεύθου,
 ἀλλ' οἵ γε ρίνοισι βιῶν φράξαντες ἐπάλξεις
 βάλλον ἀπ' αὐτάων δηίους ὑπὸ τεῖχος ἴόντας.
 265 ἀμφοτέρω δ' Αἴαντε κελευτιά|οντ' ἐπὶ πύριγων
 |πάντοσε φοιτήτην, μένος ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν.
 ἄλλον |μειλιχίοις|, ἄλλον _ |στερε|Φοῖσι* Φέπεσ|σι/
 |νείκεον, δν| τινα [πάγχυ] μάχης — μεθιέντα Φίδοι|εν·
 „ὦ φίλοι, Ἀργείων ὅς τ' ἔξοχος ὅς τε μεσήεις
 270 ὅς τε χερειότερος, ἐπεὶ οὐ πω |πάντες ὁμοῖοι

253 ὠρσεν 259 meist f.l. ἐμόχλευον 267 στερεοῖς ἐπέεσσι 270 v.l., Ed. West πως

252 ~ N 834 ἡχῇ θεσπεσίῃ, ἐπὶ δ' ἵαχε λαὸς ὅπισθεν; ξ 268, ρ 437 ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος#. 253 ~ Θ 170 τρὶς δ' ἄρ' ἀπ' Ἰδαίων ὄρέων _ κτύπε μητίετα Ζεύς; Z 346, μ 288 u.ö. ἀνέμοιο θύελλα#. 254 ~ 453, s. d. – Fünfzehnsilbig, aber mit hiattilgendem νῦ ἐφελκυστικόν; κονίη zeigt metrisch gekürztes /ī/. 254 f. ~ O 326 f. ἐν γὰρ Ἀπόλλων | ἵκε φόβον, Τρωσὶν δὲ καὶ Ἐκτορὶ κῦδος ὅπαζεν; 594 f. θέλγε δὲ θυμὸν | Ἀργείων. 256 ~ 135, 153; #τοῦ (!) περ δή auch Z 398, Λ 126, Ο 707. – Versvariante mit ion. -ου und dichtersprachl. τεράεσσι statt τέρασσι*. 257 ~ 12, 440 f. 258 ~ 444; 263, 308. 259 ~ Π 407 #πέτρη ἐπὶ προβλῆτι, κ 89 #ἀκταὶ δὲ προβλῆτες; das Denominativ μοχλέω nur hier. – Fünfzehnsilbig, mit ion. Augment. 259 f. ~ Φ 405 (λίθον ...) τόν δ' ἄνδρες πρότεροι θέσαν ἔμμεναι οὔρον ἀρούρης, bzw. Ξ 410 θοάων ἔχματα νηῶν#. 261 f. ~ N 41 f. ἄβρομοι αὐτίαχοι· ἔλποντο δὲ (!) νῆας Ἀχαιῶν | αἱρήσειν (s. d.). – Kurze Endsilbe plus δέ im 4. Biceps, wie z.B. auch 399. 262 ~ Λ 504 οὐδ' ἄν (!) πω χάζοντο κελεύθου (!) δῖοι Ἀχαιοί, s. d. 263 ~ N 406 f. #τὴν ἄρ' ὅ γε ρίνοισι βιῶν καὶ νώροπι χαλκῷ | δινωτὴν φορέεσκε (den Schild). 264 ~ 276 δηίους; E 752, H 340, 439 δι' αὐτάων, X 153 ἐπ' αὐτάων, immer an gleicher Versstelle; Δ 407 ὑπὸ τεῖχος ἄρειον#. – Anaphorisches αὐτός verrät den ionischen Dichter. 265 f. ~ 335; N 125 ὡς ῥα κελευτιόων γαιήοχος ὠρσεν Ἀχαιούς. 266 Nicht ὀτρύνοντ(ε)*. 267 f. ~ Δ 240 f. οὔς τινας αὖ μεθιέντας (!) ἴδοι ..., | τοὺς μάλα νεικείεσκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν; Z 330 εἴ τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ (!) πολέμοιο. – Im alten Kontext von mehr als zwei Anführern. 269 ~ B 79 u.ö. ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες. – Suffixal gestrecktes μεσήεις# mit ion. /-s-/ nur hier. 270 ~ B 248 σέο ... χερειότερον; E 441 ἐπεὶ οὐ ποτε φῦλον ὁμοῖον#.

- \άνδρες/ |έν πολέμοι|, νῦν ἔπλετο |Fέργον ἄπα|σι.
καὶ δ' αὐτοὶ τόδε που| γινώσκετε. |μή τις ὀπίσ|σω
τετράφιθω ποτὶ νῆFας| ὁμοκλη|τῆρος ἀκού|σας,
ἀλλὰ πρόσσω |Fίέμενοι|/_ ἀλλή|λοισι κέλεσ|θε,
αἱ κε Ζεὺς |πό|ρησι/ 'Ολύμ|πιος |άστεροπη|τῆς
|Τρῶας +ἀπο|Fωσαμένους|*/ _ προτὶ |Fάστυ δίεσ|θαι.
ως τώ γε προβοῶντε μάχην ὡτρυνον Ἀχαιῶν.
τῶν δ', ως |τε νhιφάδες| χιόνος πίπ|τωσι θαμει|αὶ
|ῆματι χει|μερίοι, ὅτ' _ \ώρτο/ |μητίετα| Ζεὺς
|+νειφέμεν, ἀνίθρωποισι πιφαυσκόμενοι| [τὰ] Fā κῆλα.
|\λέξας|*/ δ' ἀνέ|μους χέFει ἔμ|πεδον, |δφρα καλύ|ψη
|ψη|λῶν ὀρέων| κορυφὰς καὶ |πρώFονας ἄκ|ρους
|καὶ πεδία| |βρύοντα|*/ καὶ _ ἀνδρῶν |πίFονα Fέρηγα.
καὶ τ' ἐφ' ἀλὸς πολιῆς κέχυται λιμέσιν τε καὶ ἀκταῖς,
|κῦμα δ' |*ἐπι|πλάζον/ |έρύ|κεται, |ἄλλα τε πάν|τα
Fείλυ|ται καθύπερθ'|, ὅτ' ἐπιβρί|ση ΔιFὸς ὅμ|βρος.

271 ἀνέρες 273 v.l. ἀκούων 274 v.l., Ed. West πρόσω – ἵεσθε (τίεσθε) καὶ 275 δώ-
ησιν 276 νεῦκος ἀπωσαμένους δῆιους 279 τ' ὥρετο 281 κοιμήσας 283 λωτεῦντα;
Aristarch, Edd. außer Ludwich λωτοῦντα 285 μιν προσπλάζον

271 ~ Ε 861 #ἀνέρες ἐν πολέμῳ. 272 ~ Ρ 623 #γινώσκεις δὲ καὶ αὐτός; φ 110 #καὶ δ' αὐτοὶ τόδε ἔστε. 272 f. ~ ζ 273 f. μή τις ὀπίσσω | μωμεύῃ; Ο 295 ποτὶ νῆας; Ψ 452 ὁμοκλητῆρος ἀκούσας#. 274 ~ Ν 291 #πρόσσω (F)ίεμένοιο υ.ἄ.; B 151 τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλευνον#. – Ion. πρό(σ)ω (F)ίεσθε zeigt entweder /-s-/ statt /-ss-/ oder Hiatkürzung nach Digammaschwund und /í/ statt /ī/. 275 f. ~ Θ 287 f. αἱ κέν μοι δῶῃ Ζεύς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀθήνη | Ἰλίου ἔξαλαπάξαι; A 580 εἴ περ γάρ κ' ἐθέλησιν Ὄλυμπιος ἀστεροπητής. – Dichtersprachl. δώῃσι(v) nur hier und A 324. 276 ~ Π 45 #ὦσαιμεν προτὶ ἄστυ; Ο 681 μέγα προτὶ ἄστυ δίηται# (die Pferde). Vgl. Θ 206 #Τρῶας ἀπώσασθαι (s.d.). 277 ~ Ρ 752 f. ὡς αἱεὶ Αἴαντε μάχην ἀνέεργον (!) ὀπίσσω | Τρώων; B 97 #κήρυκες βιούντες ἐρήτυον. – Junge Kontraktion, Verb im ion. Plural. 278 ~ 287; ähnlich 156. 279 f. ~ Π 385 #ῆματ' (!) ὀπωρινῷ, ε 485 #ῷρη χειμερίῃ; Ξ 397 ὅτε τ' _ ὥρετο καιέμεν ὕλην#, s.d. 280 ~ Ο 97 #οῖα Ζεὺς κακὰ ἔργα πιφαύσκεται (Hera); Ο 58 τὰ (!) ἂ πρὸς δώμαθ' ἵκεσθαι#, Σ 451 περὶ μὲν τὰ (!) ἂ τεύχεα ἔσσε#. – Im Hexameter mit Artikel. 281 ~ 25 f.; Π 524 #κοίμησον δ' ὁδύνας, Ξ 236 #κοίμησόν μοι Ζηνὸς ... ὁσσε (Hera). Vgl. Ξ 252 #ἵτοι ἐγὼ μὲν ἔλεξα Διὸς νόον (Hypnos). 282 ~ Θ 557, Π 299 ἔκ τ' ἔφανεν πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρώνες ἄκροι. 283 ‘schwellende Wiesen’; ~ X 501 καὶ οἰῶν πίονα δημόν#; δ 318 ὅλωλε δὲ πίονα ἔργα#; λωτόεις nur hier. – Vgl. Ρ 56 βρύει ἄνθεῖ λευκῷ# (Ölbaum). Im Hexameter eine junge Kontraktion. 284 ~ Ψ 374 #ἄψ ἐφ' ἀλὸς πολιῆς; τ 189 #ἐν λιμέσιν (!) χαλεποῖσι. – Holodaktylus mit silbenschließendem νῦ ἐφελκυστικόν; der Ausgang -αις (!) sonst nur in πᾶσαι# χ 471 und als v.l. zu -ης, das (außer vor Vokal als + -ησ) ebenfalls nicht der epischen Norm entspricht. 285 ‘dagegen anschlagend’; ~ Ν 798 #κύματα παφλάζοντα; ion. προσ(!)-πλάζω sonst nur λ 583. 286 ~ Ε 91 #ἔλθόντ' ἔξαπίνης etc.

	ώς τῶν ἀμφοτέρω σε λίθοι \πέ τοντο / θαμει αί, αὶ μὲν ἄρ' ἔσι Τρῶας, αἱ δ' <αῦτ'> _ ἐκ Τρώων ἐς Ἀχαι Φούς, βαλλομένων \τεῖχος δ' ὑπὲρ _ πάντῃ / δοῦπος ὁρώ ρει.		
290	οὐδ' ἂν πω τότε γε Τρῶες καὶ φαίδιμος Ἐκτωρ τείχεος ἐρρήξαντο πύλας καὶ μακρὸν ὄχηα, εἰ μὴ [ἄρ'] υίὸν ἔ δον Σαρπηδόνα μητίεται Ζεὺς ὦρσεν ἐπ' Ἀργείοισι, λέονθ' ως βουσὶν ἔλιξιν. \αῖψα/ δ' ἀσπίδα μὲν πρόσθε _ σχέτο πάντοσε Φί σην,		
295	καλὴν χαλκείην ἔξηλατον, ἢν ἄρα χαλκεὺς ἢλασεν, ἔντοσθεν δὲ βοείας ράψε θαμειάς χρυσείης ράβδοισι διηνεκέσιν περὶ κύκλον· τὴν [ἄρ'] δι γε πρόσιθε σχόμενος, _ δύο δοῦρε τινάσσων βῆ ρ' ἴμεν ως [τε] λέ φων *δρέστροφος/, ιδς τ' ἐπιδευ ής		
300	[δηρὸν] ἔη +κρε ά ων, κέλεται δέ \μιν/ θυμὸς ἀγή νωρ μήλων πειρή σοντα καὶ ἔσι _ πυκινὸν δόμον ἐλ θεῖν· εἴ περ γάρ χ' \εύ ρη παρὰ ?ση κοῖσι*/ βώτορας ἄν δρας σὺν κυσὶ καὶ δούρεσσι φυλάσσον τας περὶ μῆ λα,		
287 πωτῶντο 300 κρειῶν – ἔ	289 τὸ δὲ τεῖχος ὑπέρ πᾶν (meist ὑπὲρ) 302 εὔρησι παρ' αὐτόφι (Ed. West αὐτόθι)	294 αὐτίκα	299 ὀρεσίτροφος
287 f. ~ 159 f. 287 ~ 278 #τῶν δ(έ). – πωτάομαι nur hier, mit junger Kontraktion. 289 ~ I 573 f. τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας δῆμαδος καὶ δοῦπος ὁρώρει πύργων βαλλομένων. – Vgl. 177 #πάντῃ γὰρ περὶ τεῖχος ὁρώρει (s.d.). Im Hexameter mit Artikel. 290 ff. ~ 120 f.; Λ 504 f. οὐδ' ἂν (!) πω χάζοντο κελεύθουν (!) δῖοι Ἀχαιοὶ, εἰ μὴ Ἀλέξανδρος, s.d. 290 ~ E 53 #ἄλλ' οὐ οἱ τότε γε; Δ 505 u.ö. (πρόμαχοι) καὶ φαίδιμος Ἐκτωρ#. 291 ~ N 124 καρτερός, ἔρρηξεν δὲ πύλας etc. (Parainese Poseidons). – Fünfzehnsilbig, aber wegen des Augments nicht alt. 292 ~ O 67 υίὸν ἔμὸν Σαρπηδόνα δῖον#. 293 ~ A 382 #ῆκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος; Λ 383 οῖ τέ σε πε φρίκασι λέ φονθ' ως μηκάδες αῖ γες; I 466 u.ö. (εἰλίποδας) ἔλικας βοῦς#. – Ionisch, mit hiattilgendem νῦ ἐφελκυστικόν. Die Parallelen stützen den Wortlaut und die metrische Struktur des belegten Verses; also wohl nicht für ehemaliges τ\όρσ/ ἐπ' Ἀργείοισι, λέ φονθ/ ως \βό φεσσι/ Φέλιξι†. 294 ~ 298; Φ 581 #ἄλλ' ὅ γ' ἄρ' ἀσπίδα etc. (Antenor). 295 ~ φ 7 #καλὴν χαλκείην; Ο 309 ἀριπρεπέ, ἥν ἄρα χαλκεύς#. 296 f. Originäre Hexameter mit Ionismen (je zweimal /-s-/ und νῦ ἐφελκυστικόν, -ης vor Konsonant); ράπτω und ράβδος nur hier in dieser Verwendung. 297 ~ 134 διηνεκέσσος(ι), s.d. 299 ~ ζ 130 ... ὀρεσίτροφος, ἄλκι πεποιθώ#, Ο 630 #αὐτάρ ὅ γ' ως τε λέων ὀλοόφρων (s.d.); P 61 #ώς δ' ὅτε τίς τε λέων ὀρεσίτροφος, ähnlich I 292; E 481 ὃς κ' ἐπιδευής#. – ὀρεστ- (!) nur in diesem Kom- positum; vgl. ὀρεσκώος (A 268, I 155), Ὄρεστιος (E 707). 299 f. ~ Λ 551 ὅ δὲ κρειῶν ἐρατίζων# (Löwe), s.d. 300 ~ T 187, K 534, δ 141 κέλεται δέ με θυμός#, ζ 133 κέλεται δέ ἐ γαστήρ#; B 276, I 398 u.ö. θυμὸς ἀγήνωρ#. 301 = ζ 134; wie K 267 πυκινὸν _ δόμον ἀντιτορήσας# (s.d.), η 81 (~ 88) #δῦνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον. 302 'bei den Hürden', vgl. Σ 589 #σταθμούς τε ... ἵδε σηκούς#. – Im Hexameter anaphorisches (!) αὐτόφι. 303 ~ K 183 ως δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσωνται ἐν αὐλῇ (s.d.).			

305 |ού̄ ρά τ' ἀπείρητος μέμονε σταθμοῖ δίεσθαι,
 ἀλλ' ὅ γ' [ἄρ'] ἡγ' ἥριπαξε μετάλιμενος, |ἡγὲ καὶ αὐτὸς
 ἔβλητ' ἐν πρώτοισι θοῇσι _ ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι·
 ὡς [ρά] τότ' |ἀντίθεον| Σαρπηδόνα |θυμὸς ἄνηκε
 |τεῖχος ἐπαΐξαι διά τε Φρήξασθαι +ἐπάλξις.
 |αὐτίκα δὲ| Γλαῦκον \προτί_φη*/ παῖδ' |Ιππολόχοιο·

310 „|Γλαῦκε, τί| δὴ νῷ τετιμῆμεσθα μάλιστα
 ἔδρη τε \κρέ|Φασσί* τε καὶ _ πληθόν|τεσσι* δέπασσι/
 ἐν Λυκίῃ, πάντες δὲ θεοὺς ὡς εἰσορώσι,
 καὶ τέμενος νεμόμεσθα μέγα Ξάνθοιο παρ' ὄχθας,
 καλὸν |φυταλιῆς καὶ ἀρούρης |πυροφόροιο;
 τῶν νῦν |χρὴ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισι \έόντε/
 |έστάμεν ἡδὲ μάχης καυστειρῆς |ἀντιβολῆσαι,
 ὅφρα τις ὡδ' εἴπη Λυκίων πύκα θωρηκτάων·
 'οὐ μὰν ἀκληεῖς Λυκίην κάτα κοιρανέουσιν
 ήμέτεροι βασιλῆς ἔδουσί τε πίονα μῆλα

315

309 προσέφη 311 κρέασίν τε ἰδὲ πλείοις δεπάεσσιν 315 fast einhellig ἔόντας

304 ~ P 41 ἀλλ' οὐ μὰν ἔτι δηρὸν ἀπείρητος πόνος ἔσται; 110 ὁν ρά κύνες τε καὶ ἄνδρες ἀπὸ σταθμοῖ δίωνται (den Löwen). **305** ~ Λ 538 ῥῆξαί τε μετάλιμενος. **306** ~ Λ 675 ἔβλητ' ἐν πρώτοισιν ἐμῆς _ ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι (Nestor). **307** ~ E 663, 692, Z 199 ἀντίθεον Σαρπηδόνα; formelhaftes θυμὸς ἄνηκε(v)# sonst immer in direkter Rede (Z 256, H 25, K 389, Φ 395, X 252). **308 f.** Vielleicht nur scheinbar alt. **308** ~ 257 f., 261 ff.; 90 #τεῖχος ῥῆξάμενοι, 410 f. μοι ... | μούνω ῥῆξαμένω (Sarpedon), 440 ῥήγνυσθε δὲ τεῖχος# (Hektor); ο 322 πῦρ τ' εῦ νηῆσαι διά τε ξύλα δανὰ (!) κεάσσαι. **309** ~ 387, s.d.; Λ 510 αὐτίκα δ' Ἰδομενεὺς προσεφώνεε Νέστορα δῖον (s.d.), ähnlich Δ 256, P 484, 500, Φ 330, μ 278. **310** ~ Φ 436 #Φοῖβε, τί δὴ νῷ διέσταμεν (Poseidon); I 38 τετιμῆσθαι περὶ πάντων#. **311** = Θ 162. Vgl. 1 8 παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι | σίτου καὶ κρειῶν; Ο 86 καὶ δεικανόνωντο δέπασσιν#. – Im Hexameter τε ἰδέ, wie immer mit Hiat. **312** ~ γ 48 εὔχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι; θ 173 (~ η 71) θεὸν ὡς εἰσορώσιν#. – Nicht für altes τ\θεὼ/ ὡς |εἰσοράουσι#, weil vor ὡς keine kurze Endsilbe stehen dürfte. **313 f.** ~ Ζ 194 f. καὶ μέν οἱ Λύκιοι τέμενος _ τάμον ἔξοχον ἄλλων | καλόν, φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὅφρα νέμοιτο (Bellerophontes). **313** ~ β 167 #οὶ νεμόμεσθ' Ἰθάκην; Ζ 34 f. ναῖε δὲ Σατνιόντος ἔϋρρείταο παρ' ὄχθας | Πήδασον αἵπεινήν ο.ä., Φ 337 (in der Troas) Ξάνθοιο παρ' ὄχθας#. **314** ~ Ξ 122 f. ἄρουραι | πυροφόροι. **315 f.** ~ Δ 341 f. σφῶιν μέν τ' ἐπέοικε μετὰ πρώτοισιν ἔόντας (!) | έστάμεν etc. (Agamemnon). **315** ~ 321, s.d. **317-321** Originäre ionische Hexameter, darin (F)eίπειν ohne Digammawirkung, Plural statt Dual. **317** ~ H 300 ὅφρα τις ὡδ' (!) εἴπησιν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε, aber Z 479 καὶ ποτέ τις (F)eίποι 'πατρός γ' _ ὅδε πολλὸν ἀμείνων' (beidemal Hektor); Ο 689, 739 Τρώων ... πύκα θωρηκτάων#. **318** ~ Ν 414 #οὐ μὰν αὐτ' ἄτιτος κεῖτ' "Ασιος; α 247 ο.ö. Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσι#. **319** ~ Π 244 #ήμέτερος θεράπων, κ 436 #ήμέτεροι ἔταροι; γ 480 οἴα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆς#; ι 217 ο.ö. πίονα μῆλα#.

- 320 οῖνόν τ' ἔξαιτον μελιηδέα· ἀλλ' ἄρα καὶ ἵς
 ἐσθλή, ἐπεὶ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισι μάχονται.[#]
 |ῶ πέπον, εἴ| μὲν γὰρ πόλεμόν λγε/ |τόνδε φυγόν|τε
 αἰ|φεὶ δὴ μέλι|λοιμεν⁺ ἀγή|ροέ τ' |ἀθανάτω| τε
 ἔσσεσθ', |οῦτέ κεν αὐ|τὸς ἐνὶ πρώ|τοισι μαχοί|μην
 325 |οῦτέ κε σὲ| στέλλοιμι μάχην ἐς |κυδιάνειραν·
 νῦν δ', ἔμπης γὰρ κῆρες ἐφεστᾶσιν θανάτοιο
 μυρίαι, ἀς οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτὸν οὐδ' ὑπαλύξαι,
 ἴμεν, ἡε τῷ εὐ̄χος ὁρέξομεν, ἡε τις ἥμιν.“
 ὦς |φάτ'|, οὐδὲ |Γλαῦκος ἀπο|_τράπετ' |οὐδ' ἀπίθη|σε·
 330 τὼ δ' |ιθὺς βῆ|την, Λυκίων| _ μέγα |Φέθνος ἄγον|τε.
 τοὺς δὲ |ιδὼν ρίγησ' νιός Πετεῶ Μενεσθεύς·
 τοῦ γὰρ δὴ πρὸς πύργον |σαν κακότητα φέροντες·
 πάπτηνεν δ' ἀνὰ πύργον Ἀχαιῶν, εἴ τιν' |ιδοιτο
 ἡγεμόνων, ὃς τίς οἱ ἀρὴν ἐτάροισιν ἀμύναι.
 335 |νόησε δ'| Αἴ|αντε δύω|, _ πολέ|μοι' ἀκορή|τω,
 έσταότας, Τεῦκρόν τε νέον κλισίηθεν |ιόντα,

322 περὶ – v.l. φυγόντες 323 ἀγήρω 329 ἔφατ' 335 ἐς δ' ἐνόησ'

320 ~ Λ 668 f. οὐ γὰρ ἐμὴν ἵς | ἔσθ' οἴη πάρος ἔσκεν; σ 3 f. οὐδέ οἱ ἵν | οὐδὲ βίη; ἔξαιτος sonst nur β 307, ε 102, τ 366. 321 ~ 315; Ε 536, Υ 338 μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι#. 322-325 Der Tradition entnommene Dualpassage. 322 Vgl. X 487 ἦν περ γὰρ πόλεμόν γε φύγῃ _ πολύδακρυν Ἀχαιῶν (Andromache). – Im Hexameter das Präverb (?) περί zur Füllung des 4. Biceps. 323 f. ~ P 444 θνητῶ, ὑμεῖς δ' ἔστὸν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε (Zeus zu den Pferden Achills); Θ 538 f. εἰ γὰρ ἐγών ὧς | εἴην ἀθάνατος καὶ ἀγήρως ἥματα πάντα (Hektor). 324 ~ I 709 καὶ δ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι# (s.d.). 325 ~ Δ 294 οὓς ἐτάρους στέλλοντα καὶ _ δτρύνοντα μάχεσθαι; Δ 225 ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν. 326 f. ~ B 834, Λ 332 κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο#; Λ 451 φθῆ σε τέλος θανάτοιο _ κιχήμενον, οὐδ' ὑπάλυξας (s.d.); δ 512 σὸς δέ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς ἡδ' ὑπάλυξεν. 328 ~ N 327 #εἰδομεν, ἡε τῷ etc., s.d. 329 ~ 364, B 166 u.ö. #ὦς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε; anders K 200 f. ὅθεν αὐτὶς ἀπετράπετ' ὅβριμος "Εκτωρ | ὀλλὺς Ἀργείους (s.d.). – Freie Variante des Formelverses, vielleicht nur scheinbar alt. 330 ~ P 492 τὼ δ' |ιθὺς βήτην βοέης (!) εἰλυμένω ὕμους. 331 ~ Ε 596, Λ 345 (s.d.) τὸν δὲ |ιδὼν ρίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομῆδης; B 552 τῶν αὐθ' ἡγεμόνευ' νιός _ Πετεῶ Μενεσθεύς. – Alte Vershälften, neu kombiniert. 332 f. Ionisch (-ou vor Konsonant, πρός, silbenschließendes νῦ ἔφελκυστικόν, (F)ιδεῖν ohne Digammawirkung). 332 ~ A 494 καὶ τότε δὴ πρὸς "Ολυμπὸν |σαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες; ψ 238 κακότητα φυγόντες#. 333 ~ 122 εἴ τιν' ἐταίρων#; P 84 #πάπτηνεν (!) δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ στίχας. 334 ~ ο 35 ἀθανάτων ὃς τίς σε φυλάσσει τε ῥύεται τε; Ο 736 (τεῖχος) δ' κ' ἀνδράσι λοιγὸν ἀμύναι#, v.l. ἀλάλκοι# (s.d.). 335 ~ Φ 527 #ἐς δ' ἐνόησ' Ἀχιλῆα πελώριον, Ω 700 f. φίλον πατέρ' εἰσενόησεν# (~ λ 572 εἰσενόησα#), sonst das Simplex; B 406 u.ö. Αἴαντε δύω; Ζ 479 ἀπειλάων ἀκόρητοι# u.ä. 336 ~ 367 #έσταότες (!), s.d.; A 391 νέον κλισίηθεν |σβαν, T 288 ἐγώ κλισίηθεν |ιοῦσα#. – Am Versanfang Plural statt Dual.

|έγγύθεν· ἀλλ’| οὐ πώς Φοί \ῆν/_ +βοΦή|σαντι γεγωνεῖν·
 τόσσος |γάρ κτύπος ἥ|εν, ἀϋτὴ δ’ |ούρανὸν ἵκε,
 βαλλομένων σακέων τε καὶ ἵπποκόμων τρυφαλειῶν
 340 καὶ πυλέων· πᾶσαι γὰρ ἐπώχατο, τοὶ δὲ κατ’ αὐτὰς
 ιστάμενοι πειρῶντο βίη ῥήξαντες ἐσελθεῖν.
 |αἴψα δ’ ἐπ’ Αἴαντα +προΐη κή|ρυκα Θοώ|την·
 „\ίθι, |διε Θοῶ|τα, θέ|φων Αἴ|αντε κάλεσ|σον
 |ἀμφοτέρω|, |τὸ γάρ κ’ εἴη|/_ ὅχ’ ἄ|ριστον ἀπάν|των,
 345 [εἴη,] ἐπεὶ τάχα |τῇδε τετεύ|ξεται |αἰπὺς ὀλεθ|φρος·
 ὡδε γάρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἵ τὸ πάρος περ
 ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατεράς ύσμίνας.
 εὶ δέ σφιν καὶ |κεῖθι πόνος|/_ \ῆδε/ |νεῖκος ὅρω|ρε,
 350 ἀλλ’ [περ] οἴ|φος ἵτω Τελαμώνιος |ἄλκιμος Αἴ|ας,
 καὶ Φοί |Τεῦκρος ἄμα| σπέσθω _ \τοξοσύνης*| εῦ/ |Φειδώς.“
 ώς ἔφατ’, οὐδ’ ἄρα οἱ κῆρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας,
 βῆ δὲ θέειν παρὰ τεῖχος Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,

337 ἔην βώσαντι 340 Aristarch, Edd.; vv. II. πάσας, ἐπώχετο, ἐπώχετο 342 Zenodot,
 Ed. West Αἴαντε 343 ἔρχεο – meist Αἴαντα; Zenodot, Ed. West Αἴαντε 344 μὲν μᾶλλον·
 δ γάρ κ’ 348 καὶ 350 meist ἄμ’ ἐσπέσθω – τόξων εῦ 352 meist κατὰ

337 Vgl. ε 400 u.ö. δσσον τε γέγωνε βοήσας#. – Im Hexameter mit junger Kontraktion.
 338 ff. ~ 36 f. κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων | βαλλομέν(α); Π 105 #πήληξ βαλλομένη
 κανάχην ἔχε. 338 ~ Υ 66 #τόσσος ἄρα κτύπος ὕρτο; B 153 f. ἀϋτὴ δ’ ούρανὸν ἵκεν |
 οἴκαδε ιεμένων. 339 ff. Originäre Hexameter mit Ionismen: -έων und -ῶν statt -άων;
 πειρῶντο und ἐπώχατο (wenn zu ἀνοίγω < *άν-οΦείγω) mit auffallend junger Kon-
 traktion; anaphorisches αύτός. 339 ~ Π 338 #ἵπποκόμου (!) κόρυθος φάλον ἥλασεν (!).
 340 ~ δ 451 πάσας δ’ ἄρ’ ἐπώχετο (Quelle der vv. II.). 340 f. ~ 469 f. οἵ δὲ κατ’ αὐτὰς |
 ποιητὰς ἐσέχυντο πύλας ('die Tore selbst'). 342 ~ (u.a.) θ 399, σ 291 πρόεσαν κήρυκα
 ἔκαστος#. 343 Wie O 54 ἔρχεο νῦν μετὰ φῦλα θεῶν, καὶ δεῦρο κάλεσσον, s.d.; vgl.
 #βάσκ' ίθι O 158 (s.d.), #ἄλλ' ίθι A 32 u.ö., ἄλλ' ίθι νῦν B 163 u.ö. 343-350 ~ 356-363.
 344 (357) 'beide (dieses Namens)'; ~ Ψ 9, ω 190 δ (!) γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων#; Υ 243 δ
 γὰρ κάρτιστος ἀπάντων#; μὲν μᾶλλον nur hier. Vgl. Π 457, 675, ω 296 τὸ γὰρ _ γέρας
 ἐστὶ θανόντων# u.ä. 345 ~ 358 (κεῖθι). 346 f. (359 f.) ~ P 512 f. τῇδε γὰρ ἔβρισαν (!)
 πόλεμον κάτα δακρυόντα | 'Εκτωρ Αίνείας θ', οἵ Τρώων εἰσὶν (!) ἄριστοι; hier wie dort
 im ion. Plural. 346 (359) ~ N 101, Ξ 131 u.ö. οἵ τὸ πάρος περ#. 347 (360) ~ N 684
 #ζαχρηεῖς γίνοντο μάχη (s.d.); Φ 465 #ζαφλεγέες τελέθουσιν, I 441 ἀριπρεπέες τελέ-
 θουσιν#; B 345 u.ö. κατὰ κρατεράς ύσμίνας#. 348 ~ 361, s.d. Vgl. η 204 #εὶ δ’ ἄρα τις,
 Λ 171 #ἔνθ’ ἄρα δή. – Pluralisches σφιν, weil alle dort Kämpfenden gemeint sind.
 349 (362) ἀλλά περ kommt sonst nicht vor. Die durch ἄλκιμος erweiterte Namens-
 formel nur hier. 350 (363) Wie B 718, Δ 196 (= 206). 351 = Δ 198. Ionisch (Augment,
 hiattilgendes νῦ ἔφελκυστικόν). 352 ~ 12, 257 τεῖχος Ἀχαιῶν vor bD, s.d.; Λ 617 βῆ δὲ
 θέειν παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν, Δ 199 βῆ δ’ ίέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκο-
 χιτώνων u.ä. – Leicht restituierbar, aber eine kontextgebundene Versvariante.

- 355 |στῇ δὲ παρ' Αἰάντεσσι κιών, εἴθαρ δὲ *ποταύ|δα/-
 „Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
 ἡνώγει Πετεῶ διοτρεφέος φίλος νιός
 |κεῖσ' ἴμεν, \ώς/| πόνοιο μίνυνθά περ \άν|τήσητον*,/
 |ἀμφοτέρω|, \τὸ γάρ κ' εἴη/ _ ὅχ' ἄριστον ἀπάν|των,
 [εἴη,] ἐπεὶ τάχα |κεῖθι τετεύξεται |αἰπὺς ὅλεθρος·
 ὥδε γάρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἵ το πάρος περ
 ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατεράς ὑσμίνας.
 |εὶ δὲ καὶ \αῦ|θί/ περ πόλεμος καὶ |νεῖκος ὅρω|ρε,
 ἀλλ' [περ] οἴ|φος ἵτω Τελαμώνιος |άλκιμος Αἴας,
 καί |φοι |Τεῦκρος ἄμα| σπέσθω _ \τοξούνης*| εῦ/ |ειδώς.“
 ὥς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.
 365 αὐτίκ' Όιλιάδην ἐπεα πτερόεντα προσηύδα·
 „Αἴαν, |σφῶϊ μὲν αῦ|θι, [σὺ] καὶ _ κρατε|ρὸς Λυκομῆ|δης,
 \έστα|φότ' Αργείους/ ὁτρύνετον |Φίφι μάχεσ|θαι,
 |αύτὰρ ἐγὼ| κεῖσ' εἴμι \άντιά|ων/ πολέμοι|ο·
 |αῖψα δ' \έλεύ|σομ'/ αὗτις, \έπει κ'/ εῦ |τοῖς ἐπαμύ|νω.“
 370 ὥς |ρα/ φωνή|σας ἀπόβη|_ Τελαμώνιος Αἴας,
 καί |φοι |Τεῦκρος ἄμ' \έλιθε/ κασίγνη|τος καὶ ὅπατ|ρος·
 τοῖς δ' ἄμα Πανδίων Τεύκρου φέρε καμπύλα τόξα.

353 προσηύδα 356 ὄφρα – ἀντιάσητον 357 μὲν μᾶλλον ὁ γάρ κ' 361 ἐνθάδε
 363 meist ἄμ' ἐσπέσθω – τόξων ἔϋ 367 ἐσταότες Δαναοὺς 368 καὶ ἀντιόω 369 ἐλεύ-
 σομαι – ἐπήν 370 ἄρα 371 ἦε (meist f.l. ἦε)

353 ~ P 707 #στῇ δὲ παρ' Αἰάντεσσι θέων etc. 354 = Δ 285; ~ O 330 τὸν μὲν Βοιωτῶν
 ἡγήτορα χαλκοχιτώνων (s.d.). 355 f. ~ H 386 f. ἡνώγει Πρίαμός τε καὶ ἄλλοι Τρῶες
 ἀγανοὶ | εἰπεῖν; Δ 338 ὡς νιέ (!) Πετεῶ διοτρεφέος βασιλῆος. 356 ~ 368 #αύτὰρ ἐγὼ
 κεῖσ' εἴμι; N 290 νηδύος ἀντιάσει (!), s. d. – Vgl. 368 ἀντιόω πολέμοιο# und Parallelen.
 Im Hexameter ion. /-s-/ statt /-ss-/. 357 = 344. 358 ~ 345 (τῆδε). 359 f. = 346 f.
 361 ~ 348, s. d.; H 204 εὶ δὲ καὶ Ἐκτορά περ φιλέεις καὶ κήδεαι αὐτοῦ (!), I 227 #ἡδὲ καὶ
 ἐνθάδε νῦν; B 797 πόλεμος δ' _ ἀλίαστος ὅρωρεν#. – Vgl. 366. 362 f. = 349 f. 364 f. ~
 Δ 68 f. ὡς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. | αὐτίκ' Ἀθηναίην etc., ähnlich
 B 441 f.; anders Θ 351, T 341 #αῖψα δ' Ἀθηναίην etc., bzw. Λ 516 f. mit #αύτίκα δ' ὡν
 δχέων ἐπεβήσετο (s.d.). 366 ~ Λ 384 u.ö. κρατερὸς Διομῆδης#. Wie I 48 #νῶι δ', ἐγὼ
 Σθένελός τε, s. d. 366 f. ~ Δ 286 f. σφῶϊ μέν, οὐ γάρ (!) ἔοικ' ὁτρυνέμεν, οὐ τι κελεύω· |
 αὐτῷ γάρ μάλα λαὸν ἀνώγετον (!) ἵφι μάχεσθαι (Agamemnon zu den Αἴαντε). – Im
 Hexameter ohne Digammawirkung. 368 = N 752; ~ N 214 f. πολέμοιο ... | ἀντιάαν.
 369 Wie N 753 ... τοῖς ἐπιτείλω# (Hektor). 370 Wie Z 116, 369, P 188 ... _ κορυθαιόλος
 "Ἐκτωρ#" u.ä. 371 ~ 350, 363; Λ 257 κασίγνητον καὶ ὅπατρον#. – Im Hexameter eine
 kontrahierte Augmentform, wie sonst nur in der Odyssee: ἦε σ 257, ἦεν σ 253, τ 126,
 v 89. 372 f. Fünfzehnsilbig, aber jeweils mit ion. -ou vor Konsonant. 372 ~ B 524,
 747 #τοῖς δ' ἄμα, ebenfalls von zwei Personen; φ 362 #πῆ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις.

- εῦτε Μενεσθῆος μεγαθύμου πύργον ἵκοντο
τείχεος ἐντὸς ιόντες, ἐπειγομένοισι δ' ἵκοντο,
375 |οῖ δ' ἐπ' +έπάλιξις βαῖνον ἐρεμνῇ λαίλαπι θῆσοι
ἴφθιμοι Λυκίων| ἡγήτορες |ἡδὲ μέδοντες·
σὺν δ' ἔβαλοντο μάχεσθαι ἐναντίον, ὥρτο δ' ἀütή.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος |ἄνδρα κατάκτα,
Σαρπῆδοντος ἑταῖρον, Ἐπικλῆα μεγάθυμον,
380 μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλών, ὅ φα τείχεος ἐντὸς
κεῖτο μέγας παρ' ἐπαλξιν ὑπέρτατος· οὐδέ κέ μιν φέα
χείρεσσ' ἀμφοτέρης ἔχοι ἀνήρ, οὐδέ μάλ' ἡβῶν,
οἵοι |νῦν βροτοί εἰσ'| δ' [ἀρ] ύψοθεν |ἔμβαλ' ἀφείρας,
θλάσσε δ' \ἀμφίφαλον/ κυνέην, σὺν δ' |δοτέ̄̄ ἄραιξε
385 |[πάντ'] ἄμυλδις κεφαλῆς| δ' ἄρ_ _ἄρνευτῆρι θεοικώς
|κάππεσ' ἀφ' ύψηλοῦ πύργου, λίπε δ' ὁστέα θυμός.
Τεῦκρος δὲ Γλαῦκον, κρατερὸν παῖδ' Ἰππολόχοιο,
ἰῷ ἐπεσσύμενον βάλε τείχεος ύψηλοῖο,
ἢ δ' ἴδε γυμνωθέντα βραχίονα, παῦσε δὲ χάρμης.

382 v.l. φέροι 384 τετράφαλον

373 f. ~ Z 392 εῦτε πύλας ἵκανε διερχόμενος μέγα ἄστυ; Ο 331 τὸν δὲ Μενεσθῆος μεγαθύμου (!) πιστὸν ἑταῖρον, s. d. 374 ~ 380; X 85 #τείχεος ἐντὸς ἐών. 375 ~ I 588 f. τοὶ δ' ἐπὶ πύργων | βαῖνον Κουρῆτες; Y 51 αὖ δ' "Αρης ἐτέρωθεν, ἐρεμνῇ λαίλαπι θῆσοι. 376 ~ 417, Π 659 Ίφθιμοι Λύκιοι; Ξ 144 Τρώων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες#. 377 ~ 181 #σὺν δ' ἔβαλον ... πόλεμον; Γ 433, Y 257 μαχέσασθαι (!) ἐναντίον; Ο 312, Y 374 ὥρτο δ' ἀütή#. 378 ~ N 170 #Τεῦκρος δέ etc. (s. d.); Ξ 511 Αἴας φα τρῶτος Τελαμώνιος "Υρτιον οῦτα. 379 ~ 392 #Σαρπῆδοντι, Ψ 800 -δοντος (sonst Σαρπῆδόνος usw.); Ο 446 #Πουλυδάμαντος ἑταῖρον; E 547, Π 594, 818 -κλῆα μεγάθυμον#. – Improvisierter Hexameter mit metrisch angepasster Namensform. 380-383 ~ E 302 ff., Y 285 ff. χερμάδιον ... | ..., δού δύο γ' ἄνδρε φέροιεν, | οἵοι νῦν βροτοί εἰσ'. δέ μιν φέα πάλλε καὶ οἴος. 380 ~ I 499 μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλών τόσσον γὰρ ἵησιν; Π 735 #μάρμαρον ὀκριόεντα. – Der instrumentale Dativ auf -ω ist wie ein alter Lokativ auf +-οι behandelt; s. auch 388. 381 ~ Y 101 οῦ κε μάλα φέα (!)#. – Ion. φέα mit Synizese, nicht φεῖα bzw. θερῆα. 382 ~ Π 704 #χείρεσσ' ἀθανάτησι; Ω 565, ψ 187 βροτός (...), οὐδέ μάλ' ἡβῶν (!)#. – Dichtersprachlich, am Schluss eine junge Kontraktion. 383 ~ 449. 384 ~ E 307 #θλάσσε δέ οἱ κοτύλην; Ψ 673 σύν τ' ὁστέ̄̄ ἄράξω#. Vgl. E 743 (Athene), Λ 41 (Agamemnon) κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον; τετράφαλος nochmals X 315. 385 f. ~ Π 742 f. δ' ἄρ' ἄρνευτῆρι ἐοικώς | κάππεσ' ἀπ' εὐεργέος (!) δίφρου (!), λίπε δ' ὁστέα θυμός, ähnlich μ 413 f. ... | κάππεσ' ἀπ' ίκριόφιν. 386 ~ Θ 213, Φ 529, X 447, Ω 735 ἀπὸ πύργου (!)(#). – Eine von drei ionischen Versvarianten, in diesem Fall mit doppeltem -ou vor Konsonant. 387 ~ 309, s. d. 388 ~ Π 511 f. ξλκος, δοή μιν Τεῦκρος ἐπεσσύμενον βάλεν ιῷ | τείχεος ύψηλοῖο; Λ 476, 664 (s. d.) #ιῷ (!) ἀπὸ νευρῆς. – Im Hiat gekürztes -ω, s. zu 380. 389 ~ Π 312, 400 στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα, λῦσε δὲ γυῖα; Ρ 602 μεγαθύμου (!), παῦσε δὲ χάρμης#.

- 390 ἀψ δ' ἀπὸ τείχεος ἄλτο λαθών, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν
βλήμενον ἀθρήσει καὶ εὐχετόωτ' ἐπέεσσι.
Σαρπήδοντι δ' ἄχος γένετο Γλαύκου ἀπιόντος,
αὐτίκ' ἐπεὶ τ' ἐνόησεν· ὅμως δ' οὐ λήθετο χάρμης,
ἀλλ' ὅ γε Θεστορίδην Ἀλκμάονα δουρὶ τυχῆσας
395 νύξ, ἐκ δὲ \σπάσσ*/ | ἔγχος· δὲ | +σπόμενος πέσε δουρὶ¹
πρηνής, ἀμφὶ |δὲ [οἰ] βράχε τεύχεα |ποικίλα χαλικῷ.
Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἐπαλξιν ἔλων χερσὶ στιβαρῆσιν
ἔλχ', ἥ δ' ἐσπετο πᾶσα διαμπερές· αὐτὰρ ὑπερθε
τεῖχος ἐγυμνώθη, πολέεσσι δὲ θῆκε κέλευθον.
400 τὸν δ' Αἴας καὶ Τεῦκρος ὁμαρτήσανθ' δ' μὲν ίῷ
βεβλήκει τελαμῶνα περὶ στήθεσσι φαζειν|ὸν
|ἀσπίδος ἀμφιβρότης· ἀλλὰ Ζεὺς κῆρας ἄμυνε
παιδὸς ἔοῦ, μὴ νηυσὶν ἐπὶ +πρυμνῆσι δαμείη·
Αἴας δ' |ἀσπίδα \νύξ/ | ἐπάλμενος, |ιούδὲ διαπρὸ
405 ἥλυθεν ἐγχείη, στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα.
χώρησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἐπάλξιος· |ιούδ' δ' γε πάμπαν
|χάζετ', ἐπεύ| Foi θυμὸς \Fέλπετο/ |κῦδος ἀρέσθαι.

395 ἐσπασεν – δ' ἐσπόμενος 404 νύξεν – Aristarch, Edd.; meist ἥ δὲ 406 meist
χώρησαν 407 ἐέλπετο

390 ~ Ο 541 #στῇ δ' εὐρὰξ σὺν δουρὶ λαθών; Π 733, 755 ἀφ' ἵππων ἄλτο χαμᾶζε#; K 367
ἵνα μή τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων#. 391 ~ Ξ 334 #εὔδοντ' ἀθρήσειε. 392 ~ 379
#Σαρπήδοντος, s.d.; N 417 u.ö. ὡς ἔφατ'. Ἀργείοισι δ' ἄχος – γένετ' εὐξαμένοιο. – Als ep.
Fünfzehnsilbler lesbar, aber wohl nicht alt. 393 ~ 143, 203, 389. Die Partikelkombinationen
αὐτίκ' ἐπεὶ τ(ε) (!) und ὅμως (!) δ' οὐ nur hier; üblich ist #X ως (οὖν) ἐνόησε(v)
am Satzanfang, wie z.B. Γ 21, Λ 284. – Formal leicht restituierbar, aber außerhalb der
epischen Norm. 394 ~ 189, s.d.; N 411 #ἀλλ' ἔβαλ' Ἰππασίδην 'Υψήνορα (s.d.).
395 ~ N 178 bzw. 570, s.d. 396 ~ N 181, Ξ 420. 397 ~ δ 506 τρίαιναν ἔλων χερσὶ στι-
βαρῆσιν#, ähnlich θ 84. – Fünfzehnsilbig, aber zum Folgenden gehörig. 398 ~ 446 u.ö.
αὐτὰρ ὑπερθε(v)#; Γ 376 κεινὴ δὲ τρυφάλεια (!) ἄμ' ἐσπετο χειρὶ παχείη. 399 ~ 411,
418, Ο 260, 357 (θέσθαι ...) κέλευθον#. – Originärer ion. Hexameter, in dem δέ bezüglich
der Hermannschen Brücke wie τε behandelt ist; ebenso 68, 186, 261, 405. 400-404 ~
N 584 f. τὼ δ' ἄρ' ὁμαρτήδην δ' μὲν – ἔγχεϊ δύνοντι | ἵετ' ἀκοντίσσαι, δ' δ' ἀπὸ νευρῆφιν
δῖστῷ. 400 ~ φ 188 τὼ δ' ἐξ οἴκου βῆσαν ὁμαρτήσαντες ἄμ' ἀμφω. 401 ~ Ρ 606
#βεβλήκει θώρηκα u.ä. 401 f. ~ Β 388 f. τελαμῶν ἀμφὶ στήθεσφιν | ἀσπίδος ἀμφι-
βρότης. 402 ~ Δ 11 κῆρας ἀμύνει# (Aphrodite). 403 ~ Α 496 #παιδὸς ἔοῦ, Σ 71 παιδὸς
ἔοιο# (Subjekt: Thetis); N 762, Ξ 65, Ο 248 νηυσὶν ἐπὶ +πρυμνῆσι(v). – Ion. -ou vor Kon-
sonant. 404 f. ~ Η 260 f. #Αἴας δ' ...: ἥ δὲ διαπρὸ | ἥλυθεν etc.; Ρ 49, Χ 327 ἀντικρὺ δ'
ἀπαλοῖο δι' αὐχένος ἥλυθ' ἀκωκῆ. 405 (Η 261) Im 4. Biceps eine kurze Endsilbe plus
δέ, demnach kein alter Vers (s. zu 399). 406 ~ Ψ 730 κίνησεν (!) δ' ἄρα τυτθὸν ἀπὸ
χθονός, οὐδ' ἔτ' ἀειρεν; Ο 655 νεῶν (!) μὲν ἐχώρησαν, Π 629 #νεκροῦ (!) χωρήσουσι.
406 f. ~ Σ 160 ὀπίσω δ' οὐ χάζετο πάμπαν#. 407 ~ 174, s.d.

κέκλετο δ' ἀντιθέοισιν ἔλιξάμενος Λυκίοισιν·
 „[ῶ] Λύκιοι, τί \ρ'/ | ὥδε μεθίετε | θούριδος ἀλικῆς;
 410 | ἀργαλέον| [δέ] μοί ἐστι, καὶ _ ἴφθιμω περ ἐόντι,
 μούνω | Φρηξαμένω| θέσθαι _ παρὰ | νησὶ κέλευθον.
 | ἀλλ' ἐφομαρτεῖτε· \πλειόνων/ τοι | Φέργον ἄμεινον.“
 ὡς \φάσ', |οὶ δὲ | ξάνακτος ὑποδεεί|σαντες ὁμοικλήν
 μᾶλλον ἐπέβρισαν βουληφόρον ἀμφὶ ἄνακτα·
 415 | Ἀργεῖοι δ' ἐτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας
 τείχεος ἐντοσθεν. μέγα δέ σφισι | φαίνετο Φέργον·
 | οὔτε γὰρ ἵφιθιμοι Λύκιοι Δαναῶν| \δύναντο/
 τείχος | Φρηξάμενοι| θέσθαι _ παρὰ | νησὶ κέλευθον,
 | οὔτε ποτ' αἰχμηταὶ Δαναοὶ Λυκίους| \δύναντο/
 420 | τείχεος ἄψ| Φώσασθαι, ἐπεί \ρα/ | πρῶτα πέλασθεν,
 ἀλλ' ὡς τ' ἀμφ' οὐροισι \δύω_ _ ἄνδρε/ | δηριάεσθον,
 μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντες, ἐπιξύνω ἐν ἀρούρῃ,
 | ὦ τ' ὀλίγοι| \έν/ | χώροι ἐρίζητον περὶ Φίσης,
 ὡς ἄρα τοὺς διέεργον ἐπάλξιες· οἱ δ' ὑπέρ αὐτέων
 425 δήσουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας,
 ἀσπίδας εύκύκλους λαισῆιά τε πτερόεντα.

409 τ' ἄρ' 412 meist ἐφομαρτεῖτον – πλεόνων δέ 413 ἔφασ' 417, 419 ἐδύναντο
 420 τὰ 421 δύ' ἀνέρε 423 ἐνὶ

408 ~ 467, s.d.; X 442 #κέκλετο δ' ἀμφιπόλοισιν. **409** Vgl. Δ 234 Ἀργεῖοι, μή πώ τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς; Y 332 Αίνεια, τίς σ' ὥδε θεῶν _ ἀτέοντα κελεύει (u.ä.); ~ Σ 6 #ῷ μοι ἔγω, τί τ' ἄρ' αὗτε, ψ 264 #δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με. **410** = Y 356 (Achilleus). **411** ~ 418; 399, s.d. **412** ~ Θ 191, Ψ 414 #ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον καὶ σπεύδετον. Vgl. N 115 ἀκεσταί τοι φρένες ἐσθλῶν#. – Oder \πλέων+/ δέ τοι bzw. *πλείων/ δέ τοι, vgl. hom.-aol. πλέες Λ 395, πλέας Β 129. Im Hexameter (F)ἐργον ohne Digammawirkung. **413** = Ψ 417, 446. **414** ~ 346, 359 #ῷδε γὰρ ἔβρισαν (!) Λυκίων ἀγοί (Plural statt Dual); H 343 #μή ποτ' ἐπιβρίσῃ πόλεμος Τρώων, s.d.; E 633 #Σαρπῆδον, Λυκίων βουληφόρε. – Fünfzehnsilbig, aber wohl nicht alt. **415** = Λ 215, s.d. **416** ~ 374, 380, X 85 (#)τείχεος ἐντός(#). **417-420** ~ Ο 406-409, 416 ff., s.d.; I 551 f. οὐδὲ δύναντο | τείχεος ἔκτοσθεν μίμνειν. **417 f.** ~ Ο 408 f. οὐδέ ποτε Τρῶες Δαναῶν ἐδύναντο φάλαγγας | ρήξαμενοι κλισίησι μιγήμεναι οὐδὲ νέεσσιν. **418** ~ 411. **419** ~ Θ 33, 464 Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων#. **420** Vgl. Ο 418 οὐθ' ὅ τὸν ἄψ ὠσασθαι, ἐπεί ρ' ἐπέλασσέ γε δαίμων. **421 f.** ~ Φ 405 τὸν ρ' ἄνδρες πρότεροι θέσαν _ ἔμμεναι οὐρον ἀρούρης. **421** Wie 447. **422** ~ γ 433 #ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων; Σ 551 δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες#, Ψ 114 πελέκεας (!) etc., γ 463 ὀβελούς etc.; ἐπίξυνος nur hier. – Fünfzehnsilbiger Hexameter im ion. Plural. **423** ~ Λ 705 (s.d.) δαιτρεύειν, μή τίς οἱ ἀτεμβόμενος κίοι (!) ἵσης. **424** ~ 430. Ionisch (anaphorisches αὐτός; -έων mit Synizese statt -άων). **425 f.** = E 452 f. **425** ~ Ο 708 #δήσουν ἀλλήλους αὐτοσχεδόν. **426** (Ε 453) ~ Ξ 428 #ἀσπίδας εύκύκλους; λαισῆιον nur hier, πτερόεις in singulärer Verwendung. – Fünfzehnsilbig, aber wohl nicht alt.

- πολλοὶ δ' οὐτάζοντο κατὰ χρόα νηλεῖ χαλκῷ,
ἡμὲν δτεω στρεφθέντι μετάφρενα γυμνωθείη
μαρναμένων, πολλοὶ δὲ διαμπερές ἀσπίδος αύτῆς.
- 430 πάντη δὴ πύριγοι καὶ ἐπάλιξιες |αῦματι φωτῶν
|έρραδατ' ἀμφοτέρωθεν _ \έκ/ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν.
ἀλλ' οὐδ' ὡς ἐδύναντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν,
ἀλλ' ἔχον, ὡς τε τάλαντα γυνὴ χερνῆτις ἀληθής,
ἢ τε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἴριον ἀμφὶς ἀνέλκει
ισάζουσ', ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν ἀρηται.
- 435 ὡς [μὲν] τῶν ἐπὶ |Φίσα μάχῃ| _ τέτατο πτόλεμός| τε,
πρίν γ' ὅτε [δὴ] Ζεὺς |κῦδος ὑπέρ|τερον |Ἐκτορι δῶ|κε
Πριαμίδη, δς πρῶτος \+εῖσ_αλτο/ |τεῖχος Ἀχαιῶν.
ἵθυσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς·
- 440 „ὅρνυσθ’, ἵππόδαμοι Τρώες, ρήγνυσθε δὲ τεῖχος
Ἄργειων καὶ νηυσὶν ἐνίετε θεσπιδαὲς πῦρ.“
|ῶς φάτ’ ἐποτ|ρύνων, οἱ δ' οὔτασι |πάντες ἄκου|ον,
ἵθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχος ἀολλέες. οἱ μὲν ἔπειτα

428 Zenodot; meist ὅτω 431 ἀπὸ 438 ἐσήλατο

427 ~ (s.d.) N 501, Π 761 ἕντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλεῖ χαλκῷ (zwei Kämpfer!), ähnlich N 553. – Neben νηλε(F)ές wäre νηλε(F)έι* zu erwarten; die Formel νηλεῖ χαλκῷ# setzt, ebenso wie kontrahiertes #νηλής I 632, den ionischen Digammauschwund voraus. **428** ~ 389; Ε 40 πρώτῳ γάρ στρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρῳ πῆξεν, ähnlich Θ 258, Λ 447; Ο 664 ἡμὲν δτεω (!) ζώουσι καὶ ὡς κατατεθνήκασι, s.d. **429** Dichtersprachlich, ohne engere Parallelen. **430** ~ 424; Σ 538 εῖμα δ' ἔχ' ἀμφ' ὕμοισι δαφοινεὸν (!) αῦματι φωτῶν. **430 f.** ~ v 354 #αῦματι δ' ἔρραδαται τοῖχοι. **431** Vgl. 287 f. ἀμφοτέρωσε ..., | ... _ ἐκ Τρώων ἐς Ἀχαιούς#. **432** ~ Ο 617 #ἀλλ' οὐδ' ὡς δύνατο, I 351 #ἀλλ' οὐδ' ὡς δύναται; φόβον ποιεῖν nur hier. – Fünfzehnsilbig, aber mit Augment. **433-435** Gleichnis in originären Hexametern. **433** ~ Ω 27 #ἀλλ' ἔχον, ὡς; χερνῆτις und attributiv verwendetes ἀληθής nur hier. **434** σταθμός bedeutet nur hier ‘Gewicht’. **435** ~ (s.d.) I 495 ἵνα μοί ποτ' ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνης# (Phoinix), Ξ 365 ἵνα νῆας ἔλη καὶ κῦδος ἄρηται#; κ 84 δοιοὺς ἔξηρατο μισθούς#; das Präsens ισάζω nur hier. **436** = Ο 413, nach einem ähnlichen Gleichnis; ~ Λ 336. **437** ~ I 488, 588, δ 180, ψ 43 #πρίν γ' ὅτε δή, vgl. v 322 u.ö. #πρίν γ' δτ(ε); Ο 644 δς ρα τόθ' |Ἐκτορι κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυάλιξε. **438** ~ 466 ὅτ' ἐσᾶλτο πύλας, N 679 ἀλλ' ἔχεν ἢ τὰ πρῶτα πύλας καὶ τεῖχος ἐσᾶλτο (Hektor). Wie Π 558 f. κεῖται ἀνήρ, δς πρῶτος ἐσ_ήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν, |Σαρπηδών. **439** = N 149, ~ Θ 227, Λ 275 u.ö. – Ionischer Iteratvers (silbenschließendes νῦ ἐφελκυστικόν). **440** ~ Δ 509 ὅρνυσθ’, ἵππόδαμοι Τρώες, _ μηδ’ (!) εἴκετε χάρμης. **440 f.** ~ 257, s.d. **441** ~ 177, s.d.; Ο 597 f. Πριαμίδη, ἵνα νηυσὶ κορωνίσι θεσπιδαὲς πῦρ | ἐμβάλῃ. – Als ep. Fünfzehnsilbler lesbar, aber in dieser Form wohl nicht alt. **442** ~ Υ 373 ὡς φάτ’ ἐποτρύνων, οἱ δ' ἀντίοι ἔγχε' ἄειραν; Θ 4 θεοὶ δ' ὑπὸ πάντες ἄκουον#; hom.-ἄοι. οὔασι nur hier. **443** ~ Δ 507, Ρ 725 #ἴθυσαν δέ, Π 582, Ρ 281, 353 #ἴθυσεν (!) δέ; Ο 494 #ἀλλὰ μάχεσθ' ἐπὶ νηυσὶν ἀολλέες, s.d.

κροσσάων ἐπίβαινον ἀκαχμένα \δοῦρ' / | ἔχοντες,
 445 Έκτωρ δ' ἀρπάξας λᾶαν φέρεν, δς ρα πυλάων
 είστηκει πρόσθε, πρυμνὸς _ παχύς, | αὐτὰρ ὑπερ|θε
 δξὺς \ῆν· τὸν δ' |οῦ κε \δύω| _ ἄνδρε/ |δήμο' ἀρίστω
 \φρῆα |χέρσ' / ἐπ' ἄμαξαν ἀπ' _ |οῦδεος \όχλισσαίτην*,
 οῖοι |νῦν βροτοί εἰσ'|· δε _ \φρῆα/ |πάλλε καὶ οἴ|φος.
 450 τόν οἱ ἐλαφρὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·
 ως δὲ [ότε] ποιμὴν |φρῆα φέρει| _ πόκον |ἄρσενος οἰλὸς
 χειρὶ [λαβὼν] ἐτέ|ρῃ, δλίγον| τέ μιν |άχθος ἐπείγει,
 ώς “Εκτωρ ἵθὺς σανίδωνι _ φέρε |λᾶαν ἀφεί|ρας,
 αῖ [ρα] πύλας φεί|ρυντο πύκα| _ στιβαρ|ῶς ἀραρυ|ίας,
 455 |δικλίδας ν|ψηλάς· δφοιοὶ δ' _ ἔχον |+ ἐντὸς ὄχῆ|φες
 |μακροὶ ἐπημοιβοί, μία δὲ κλη|φίς ἐπαρή|ρει.
 στῇ δ' [μάλ'] ἐγγὺς ἴών, καὶ ἐρει|σάμενος βάλε μέσ|σας,
 |εῦ διαβάζι, [ίνα] |μή φοί ἀφαν|ρότερον βέλος εἴ|η,
 φρῆξε δ' [ἀπ'] |άμφοτέρους| θαιρούς_ πέσε |δὲ ληίθος εἴ|σω
 460 |βριθύς*, μέγα δ' |άμφι πύλαι| _ μύκον, |ούδ' ἄρ' ὄχῆ|φες
 |σχέθον/, σανίδες δὲ διά|_τμαγεν |ἄλλυδις ἄλ|λη

444 δούρατ' 447 ἔην – δύ' ἀνέρε 448 ρήδίως – ὄχλισσειαν 449 μιν ρέα 454 εἵρυντο
 455 f. εχον ενδ[ον] ... | μακ[ροὶ] ein Papyrus (2. Jh. v.Chr., s. Ed. West), sonst ἐντοσθεν ὄχῆες |
 εῖχον 459 v.l. ἐπ', mehrfach fehlend 460 βριθοσύνη 461 ἐσχεθέτην

444 ~ 258 #κρόσσας, s.d.; P 412 οἵ δ' αἰεὶ περὶ νεκρὸν ἀκαχμένα δούρατ' (!) ἔχοντες.
445 ~ 453, s.d. **445 f.** ~ X 35 f. δε προπάροιθε πυλάων | ἐστήκει (sc. Hektor). **446 f.**
 ~ B 218 αὐτὰρ ὑπερθε | φοξὸς ἔην κεφαλήν. **447** Wie 421; ~ 127 (s.d.), Λ 328 δίφρον τε
 καὶ ἀνέρε δήμου ἀρίστω#. **447 f.** ~ 1 241 f. οὐκ ἀν τόν γε δύω καὶ εἴκοσ' ἄμαξαι | ἐσθλαὶ
 τετράκυκλοι ἀπ' οὔδεος ὄχλισσειαν. **448** ~ Δ 390 u.ö. #ρήδίως. **449** = E 304, ~ M 383.
450 ~ N 61 u.ö. #γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρά; B 319 λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου (!) παῖς
 ἀγκυλομήτεω (!). – Ionischer Zusatzvers. **451** ~ E 137 #ον ρά τε ποιμήν; das Simplex
 πόκος nur hier. **452** ~ N 243 #χειρὶ λαβὼν ἐτίναξεν; Ξ 272 #χειρὶ δε τῇ (!) ἐτέρῃ, s.d.
453 ~ 445; H 268 πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας#. **454** ~ Φ 535 σανίδας πυκινῶς ἀραρυίας#,
 I 475 θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας#. – Oder \φέ|ρυντο*, vgl. 1 194, κ 444 νῆα
 ἔρυσθαι#, s. auch zu I 248, 396, K 259. **455 f.** ~ 460 f.; Ω 453 f. θύρην δ' _ ἔχε μοῦνος
 ἐπιβλής | εἰλάτινος, χ 128 σανίδες δ' ἔχον εῦ ἀραρυῖαι#; M 121, 291, N 124 μακρὸν
 ὄχηα#. – εἶχον zeigt Augment im narrativen Text; nach Aussage der Parallelen bietet
 der Papyrus das Alte. **457** ~ Δ 496 u.ö. στῇ δε μάλ' ἐγγὺς ἴών καὶ ἀκόντισε δουρὶ¹
 φαεινῷ; Π 736 #ῆκε δ' ἐρεισάμενος. **459** θαιρός nur hier. **460** ~ E 839 #βριθοσύνη;
 Υ 260 μέγα δ' ἀμφὶ σάκος μύκε; E 749, Θ 393 #αὐτόμαται δε πύλαι μύκον ούρανοῦ. Vgl.
 E 746 u.ö. #βριθὺ μέγα στιβαρόν. **460 f.** ~ 455 f. – Im Hexameter eine augmentierte (!)
 Dualform, während das zweiflügliche Tor sonst durchgehend im Plural beschrieben ist.
461 ~ Π 353 f. (Tiere) αῖ τ' ἐν ὅρεσσι | ποιμένος ἀφραδίησι διέτμαγεν; Λ 486 Τρῶες δε
 διέτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος# (s.d.).

λᾶος ὑπὸ | Ριπῆς. δ' [ἄρ'] ἔσθορε | φαίδιμος "Εκτωρ
 | νυκτὶ θοῇ | | Φίσος / ὑπώπια· | λάμπε δὲ χαλκῷ
 | σμερδνῷ*, τόν ῥα | Φέστο / περὶ _ χροῖ, | δΦοιὰ δὲ χερισὶ¹
 465 δοῦρ' \έχ'/. οὐ κέν | τίς μιν \έρύξειέ γ' / | ἀντιβολή|σας
 | νόσφι θεῶν|, δτ' \+είσαλτο/· _ πυρὶ δ' | δσσε δεδή|Φει.
 κέκλετο δὲ Τρώεσσιν ἐλιξάμενος καθ' ὅμιλον
 τεῖχος ὑπερβαίνειν· τοὶ δ' ὀτρύνοντι πίθοντο.
 | αὐτίκα δ' οὖ| μὲν τεῖχος \ύπερβαν*/, | οἱ δὲ κατ' αὐτὰς
 470 ποιητὰς \έσχυντο*/ πύλας· _ Δαναοὶ δ' ἐφόβηθεν
 νῆας ἀνὰ γλαφυράς, ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη.

463 ἀτάλαντος 464 σμερδαλέω, τὸν ἔεστο 465 ἔχεν· οὐκ ἀν τίς μιν ἐρυκάκοι; Aristarch
 οὐ κέν, ἐρύκακεν 466 ἐσάλτο πύλας 469 ὑπέρβασαν 470 ἐσέχυντο

462 f. Vgl. Φ 18 δ' ἔσθορε δαίμονι ἶσος# (Achilleus). **462** ~ Θ 192 #λᾶος ὑπὸ ριπῆς; N 823 δ' δ' ἀμείβετο φαίδιμος "Εκτωρ# (s.d.). **463** ~ Ξ 261 Νυκτὶ θοῇ; N 295 ι.ο. θοῷ
 ἀτάλαντος "Αρηϊ# (s.d.); ὑπώπια nur hier. – Vgl. 40, Λ 297 ἶσος ἀέλλῃ#, Υ 51 ἐρεμνῆ
 λαίλαπι ἶσος# (ähnlich M 375). **463 f.** ~ Λ 65 f. πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ | λάμφ' ὡς τε στεροπὴ
 πατρὸς Διός, N 191 f. ... χαλκῷ | σμερδαλέω κεκάλυπτ(o), sc. Hektor (s.d.). – Vgl. Ε 742
 #δεινή τε σμερδνή τε (das Gorgonenhaupt auf dem Schild). **464** ~ Ψ 67 τοῖα περὶ χροῖ
 εἵματα ἔστο#. **465** ~ Λ 365, Υ 452 ᾧ θήν σ' ἔξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας (s.d.).
466 ~ 438 ἐσήλατο, s.d. **467 f.** ~ 49 f., 408 (s.d.). – Leicht restituierbar, aber wohl nicht
 alt. **468 f.** ~ N 50, 87 τεῖχος ὑπερκατέβησαν, s.d. **469 f.** ~ Φ 610 f. ἀλλ' ἐσυμένως
 ἐσέχυντο | ἐς πόλιν. **470 f.** ~ Π 294 ff. τοὶ δ' ἐφόβηθεν | Τρῶες θεσπεσίω ὅμαδω·
 Δαναοὶ δ' ἐπέχυντο | νῆας etc. (nach Patroklos' erstem Sieg).